

Проект
оприлюднено

2

«12» серпня 2016 р.

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
VII СКЛИКАННЯ _____ СЕСІЯ
РІШЕННЯ

від _____ 2016 року № 2 -МР
м. Суми

Про Статут територіальної громади
міста Суми

З метою приведення Статуту територіальної громади міста Суми у відповідність до чинного законодавства України, керуючись статтею 19, пунктом 48 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

ВИРІШИЛА:

1. Рішення Сумської міської ради від 26 жовтня 2011 року № 893-МР «Про нову редакцію Статуту територіальної громади міста Суми» визнати таким, що втратило чинність.

2. Затвердити Статут територіальної громади міста Суми (додається).

3. Правовому управлінню Сумської міської ради (Чайченко О.В.) подати до органів Міністерства юстиції України передбачені чинним законодавством України документи:

3.1. Для скасування реєстрації редакції Статуту територіальної громади міста Суми, затвердженого рішенням Сумської міської ради від 26 жовтня 2011 року № 893-МР.

3.2. Для державної реєстрації Статуту територіальної громади міста Суми, затвердженого даним рішенням.

3. Відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення Сумської міської ради (Беломар В.В.) опублікувати Статут територіальної громади міста Суми в Офіційному віснику Сумської міської ради та оприлюднити на офіційному сайті Сумської міської ради в мережі Інтернет.

4. Дане рішення набирає чинності з дня його офіційного оприлюднення, а вводиться в дію з дня, наступного за днем державної реєстрації Статуту територіальної громади міста Суми.

3

5. Організацію виконання даного рішення покласти на заступників міського голови згідно з розподілом обов'язків, а контроль – на постійну комісію з питань законності, взаємодії з правоохоронними органами, запобігання та протидії корупції, місцевого самоврядування, регламенту, депутатської діяльності та етики, з питань майна комунальної власності та приватизації Сумської міської ради (Зименко О.В.).

Міський голова

О.М. Лисенко

Виконавець: Корнієнко А.В.

 12. 01. 2016

Ініціатор розгляду питання – Сумський міський голова.

Проект рішення підготовлено правовим управлінням Сумської міської ради.

Доповідач на сесії міської ради правове управління Сумської міської ради.

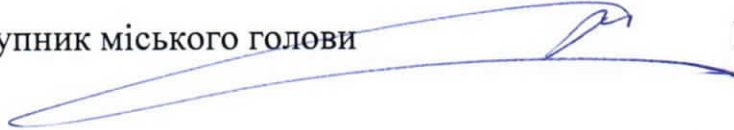
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
до проекту рішення Сумської міської ради
«Про Статут територіальної громади міста Суми»

В.о. начальника правового управління

А.В. Корнієнко

Перший заступник міського голови

В.В.Войтенко

Заступник міського голови,
керуючий справами виконавчого комітету

В.М. Волонтирець

Заступник міського голови з питань
діяльності виконавчих органів ради

А.І. Дмитрівська

Заступник міського голови з питань
діяльності виконавчих органів ради

С.Я. Пак

Заступник міського голови з питань
діяльності виконавчих органів ради

О.І. Журба

Секретар міської ради

26.08.16.

А.В.Баранов

Проект рішення підготовлений з урахуванням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» та Закону України «Про захист персональних даних».

А.В. Корнієнко

12.08.2016

СТАТУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ МІСТА СУМИ

ПРЕАМБУЛА

Сумська міська рада як представницький орган місцевого самоврядування, виражаючи волю та інтереси територіальної громади міста Суми, усвідомлюючи свою відповідальність за соціально-економічний та культурний розвиток міста, прагнучи створення гідних умов життя в місті, дотримання прав і свобод громадян, поваги до честі та гідності сумчан, збереження та примноження досягнень і традицій територіальної громади міста, піклуючись про зміцнення громадянської злагоди та забезпечення соціальної стабільності в місті, керуючись положеннями Конституції України, Європейської Хартії місцевого самоврядування, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативно-правовими актами, враховуючи історичні, національно-культурні, соціально-економічні та інші особливості місцевого самоврядування міста, затверджує Статут територіальної громади міста Суми.

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. МІСТО СУМИ І СУМЧАНИ

Стаття 1. Поняття Статуту територіальної громади міста Суми

1. Статут територіальної громади міста Суми (надалі – Статут) є місцевим нормативно-правовим актом, який встановлює в межах Конституції і законів України права, свободи і обов'язки жителів міста Суми, повноваження територіальної громади міста, механізми здійснення місцевого самоврядування, регулює відносини між територіальною громадою міста та органами і посадовими особами місцевого самоврядування, визначає організаційні, матеріальні і фінансові основи місцевого самоврядування на території міста, а також регулює інші питання, віднесені чинним законодавством України до компетенції місцевого самоврядування.

2. Статут є актом прямої дії і має вищу юридичну силу в системі нормативно-правових актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування на території міста Суми.

3. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування на території міста Суми приймаються на основі Статуту і повинні відповідати йому.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У Статуті наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:
міська влада – органи і посадові особи місцевого самоврядування;
міська громада – територіальна громада міста Суми;
міське самоврядування – місцеве самоврядування;
сумчани – члени територіальної громади міста Суми.

2. Усі інші терміни, використані в Статуті, вживаються в значенні, викладеному в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законах України.

Стаття 3. Заснування міста

1. Датою заснування міста Суми слід вважати 25 червня 1655 року.

2. Засновниками Сум вважаються козаки-переселенці з Правобережної України на чолі з отаманом Герасимом Кондратьєвим.

Стаття 4. Територія міста

1. Територія міста є невід'ємною складовою частиною території України.

2. Територія міста визначається межею міста. Межа міста відокремлює територію міста від інших територій. При визначенні межі міста враховується Генеральний план міста Суми. Рішення про встановлення меж міста та витяги з Державного земельного кадастру про межу міста та про відповідні земельні ділянки, право власності на які переходить до міської громади згідно з законом, є підставою для державної реєстрації права комунальної власності на такі земельні ділянки.

3. Рішення про встановлення і зміну межі міста приймається Верховною Радою України в порядку, визначеному законодавством України.

Стаття 5. Адміністративно-територіальний устрій міста

1. Місто Суми є адміністративним центром Сумської області, має статус міста обласного значення і згідно з адміністративно-територіальним поділом України належить до Сумської області.

2. Територія міста поділяється на два райони: Зарічний і Ковпаківський. Межі районів у місті встановлюються і змінюються за проектами землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць.

3. Ліквідація чи створення нових районів у місті, зміна меж районів у місті, їх перейменування здійснюється в порядку, визначеному законодавством України, з урахуванням думки більшості частини сумчан, інтереси якої можуть бути обмежені зміною адміністративно-територіального устрою міста.

Стаття 6. Приміська зона

1. Прилегла до міської межі територія, що забезпечує просторовий та соціально-економічний розвиток міста, складає приміську зону.

2. При розробленні Генерального плану міста Суми міська влада узгоджує його проект з органами місцевого самоврядування, що представляють інтереси суміжних територіальних громад, з метою врегулювання питань планування території у приміських зонах.

Стаття 7. Зони (території) міста з особливим статусом

1. На території міста можуть утворюватися зони (території) з особливим статусом (ландшафти, об'єкти історико-культурної спадщини, ліси, природоохоронні та інші зони і об'єкти).

2. Планування і забудова території міста повинна бути направлена на збереження, створення та відновлення рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих територій та об'єктів, ландшафтів, лісів, парків, скверів, окремих зелених насаджень, на взаємне розташування зон житлової та громадської

забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів.

3. Межі зон (територій) з особливим статусом визначаються Генеральним планом міста Суми та іншою розробленою на його основі містобудівною документацією.

Стаття 8. Населення міста

1. Населення міста складається з жителів (громадян України, іноземців, осіб без громадянства, біженців), що мешкають у місті на законних підставах.

2. Жителями (мешканцями) міста визнаються:

а) особи, які постійно проживають у місті;

б) особи, які проживають у місті тимчасово, за умови їх офіційної реєстрації у відповідних органах міста.

3. Реєстрація жителів, що постійно і тимчасово проживають у місті, здійснюється в порядку, передбаченому чинним законодавством. Реєстрація місця проживання чи місця перебування особи або її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених чинним законодавством, або підставою для їх обмеження.

Стаття 9. Сумчани

1. Сумчанами визнаються жителі міста Суми, що постійно проживають у місті, незалежно від місця народження і терміну проживання в Сумах.

2. Сумчани у своїй сукупності утворюють міську громаду.

3. Сумчани – громадяни України, які досягли 18-річного віку і не визнані судом недієздатними, є активними членами міської громади та мають усю повноту прав на участь у здійсненні міського самоврядування.

Стаття 10. Розвиток міста

1. Розвиток території міста визначається Генеральним планом міста Суми, що враховує як історичні традиції забудови міста, збереження та відновлення історичного його центру, так і сучасні тенденції містобудування.

2. Стратегія та основні напрями розвитку міста базуються на принципах сталого розвитку всіх сфер соціально-економічного, політичного та культурного життя міста. Сталий розвиток міста забезпечується розробкою і виконанням Стратегії розвитку міста Суми, що її затверджує міська рада. Стратегія розвитку міста Суми має поєднувати в собі інтереси міської громади з інтересами держави і Сумського регіону (області).

Стаття 11. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста

1. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста Суми – вулиць, провулків, проїздів, проспектів, майданів, площ, мостів, скверів тощо – здійснюється відповідно до чинних нормативно-правових актів.

2. Присвоєння територіальним об'єктам міста імен з метою увічнення пам'яті осіб, які внесли вагомий вклад у боротьбу за незалежність, розбудову Української держави, підтримання міжнародного миру і безпеки, зміцнення міжнародного авторитету України; здійснили героїчний вчинок, звершення в ім'я Батьківщини; зробили значний особистий внесок у розвиток науки, освіти, культури та інших сфер суспільного життя, здійснюється посмертно.

3. Назви територіальним об'єктам міста даються українською мовою з дотриманням норм Українського правопису.

Стаття 12. Символіка міста

1. Символікою міста, що відображає його історичні, культурні, соціально-економічні й інші особливості та традиції, є прапор, герб та гімн міста. Рішенням міської ради може бути заснована й інша символіка.

2. Прапор, герб та гімн міста затверджуються рішенням міської ради. Міська рада затверджує й відповідні Положення про прапор, герб і гімн міста, в яких визначаються зміст, опис і порядок використання зазначеної символіки.

3. До об'єктів міської символіки належать і назви та зображення розташованих у місті пам'яток історії та культури, культових споруд, пам'яток природи, елементів ландшафту, вулиць тощо, зазначених у затверженому міською радою Переліку об'єктів і пам'яток історії та культури міста Суми, що належать до місцевої символіки.

Стаття 13. Міські свята

1. Виявляючи повагу до історичних традицій міста, турбуючись про їх збереження і збагачення, про самобутній розвиток сумчан, устанавлюються міські свята:

а) День визволення міста Суми від фашистських загарбників – 2 вересня;

б) День міста – 25 червня (або остання субота червня).

2. За рішенням міської ради можуть устанавлюватися інші загальноміські свята.

Стаття 14. Почесні звання та відзнаки міста

1. За видатні заслуги перед містом, за великий внесок у його культурний, економічний, соціальний розвиток громадянам України або громадянам інших держав може присвоюватися звання «Почесний громадянин міста Суми».

2. Громадяни України, громадяни інших держав, колективи підприємств, установ і організацій можуть нагороджуватися Почесною грамотою міського голови та Грамотою міського голови.

3. З ініціативи сумчан та органів міського самоврядування міська рада може заснувати й інші відзнаки.

4. Порядок заснування почесних звань і відзнак міста, присвоєння і нагородження знаками пошани, а також статус нагороджених осіб визначаються Положенням про кожну таку відзнаку (окремо), що затверджується міською радою.

Стаття 15. Вживання мов

1. У Сумах забезпечується всебічний розвиток і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя.

2. Сфери суспільного життя міста, в яких обов'язковим є використання української мови, визначаються законом та рішенням міської ради.

3. Мовою роботи органів і посадових осіб міського самоврядування є українська мова.

4. У Сумах гарантується вільний розвиток, використання і захист мов національних меншин України.

РОЗДІЛ II. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СУМЧАН

Стаття 16. Гарантії прав і свобод людини і громадянина на території міста

1. На території міста Суми гарантуються в повному обсязі всі права та свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією, законами України та цим Статутом.

2. Сумчани мають рівні права і свободи, визначені Конституцією, законами України та цим Статутом, вони є рівними у виконанні своїх обов'язків та у відповідальності за порушення актів міського самоврядування.

3. Усі громадяни України, що тимчасово проживають у місті Суми, а також іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими ж правами і свободами, а також несуть такі ж обов'язки, як і сумчани, за винятками, установленими Конституцією, законами та міжнародними договорами України.

4. Положення цього Статуту спрямовані на деталізацію та розширення змісту прав і свобод людини і громадянина (жителів міста Суми), визначених Конституцією та законами України, недопущення обмеження їх змісту та обсягу, а також на визначення механізмів їх практичної реалізації та захисту.

5. Права і свободи людини і громадянина (жителів міста Суми) не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Стаття 17. Єдність прав і обов'язків сумчан

1. Права і обов'язки сумчан взаємопов'язані. Наявність прав породжує необхідність виконання обов'язків.

2. Міська громада безпосередньо та через органи міського самоврядування створює умови, необхідні для вільного розвитку особистості кожного сумчанина, для реалізації його прав, визначених Конституцією, законами України та цим Статутом.

3. Цей Статут зобов'язує кожного сумчанина не порушувати прав і свобод інших людей.

4. За порушення прав і свобод громадян настає згідно з законодавством України цивільна, адміністративна і кримінальна відповідальність.

Стаття 18. Право на проживання та свободу пересування в місті

1. Сумчанин не може бути позбавлений права проживання на території міста.

2. Кожен, хто на законних підставах перебуває на території міста Суми, має право вільно обирати місце проживання на умовах і в порядку, визначених житловим, цивільним та адміністративним законодавством України.

3. Іноземці та особи без громадянства, які прибули в місто для постійного або тимчасового проживання, зобов'язані зареєструватися в порядку, визначеному чинним законодавством.

4. Кожному, хто на законних підставах перебуває в місті, гарантується свобода пересування в межах території міста як безпосередньо, так і всіма

видами комунального і приватного транспорту (з дотриманням Правил дорожнього руху).

5. Міська громада і міська влада сприяють створенню та діяльності в інших містах України та поза її межами громадських організацій (земляцтв, товариств, спілок тощо), що об'єднують на добровільних і законних засадах колишніх мешканців міста Суми.

Стаття 19. Право на невтручання в особисте і сімейне життя

1. Ніхто із сумчан не може зазнавати втручань в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України.

2. Особисте життя сумчан охороняється законом. Діяльність міської влади спрямовується на охорону сім'ї, створення умов для її зміцнення, а також забезпечення пріоритету сімейного виховання.

3. Кожен сумчанин має право знайомитися в органах міського самоврядування, установах і організаціях, розташованих на території міста, з відомостями про себе, якщо вони не є державною або іншою захищеною законом таємницею.

4. Кожен сумчанин має право спростовувати недостовірну інформацію про себе і членів своєї сім'ї та вимагати її вилучення.

5. Кожен сумчанин має право на відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням недостовірної інформації про себе та членів своєї сім'ї.

Стаття 20. Право на приватну власність

1. Кожен сумчанин має право на території міста володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності є непорушним.

2. Використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності інших сумчан, інтересам міської громади в цілому, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі.

3. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається тільки в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Стаття 21. Право на власність і на користування землею

1. Кожен сумчанин має закріплене законом право на землю. Сумчани набувають та реалізують право власності та право користування земельними ділянками відповідно до закону.

2. Підставами набуття сумчанами права власності на земельні ділянки є:

а) придбання за договором купівлі-продажу, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;

б) безоплатна передача із земель державної і комунальної власності;

в) приватизація земельних ділянок, що були раніше надані їм у користування;

г) прийняття спадщини;

г) інші випадки, встановлені законом.

3. Власники та землекористувачі земельних ділянок зобов'язані:

а) забезпечувати використання землі за цільовим призначенням;

б) додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

в) своєчасно сплачувати земельний податок або орендну плату;

г) не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів;

г) дотримуватися правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон;

д) виконувати інші обов'язки, встановлені чинними нормативними актами або договором.

4. За порушення норм земельного законодавства винні особи несуть цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність.

Стаття 22. Право на працю

1. Кожен сумчанин має право на працю.

Сумчани мають право на працевлаштування і вибір місця роботи шляхом звернення до підприємства, установи, організації, до іншого роботодавця або при безплатному сприянні міського центру державної служби зайнятості.

Громадяни, які звернулися до міського центру державної служби зайнятості як особи, що шукають роботу, мають право на безплатну професійну орієнтацію, консультацію, підготовку, перепідготовку, одержання відповідної інформації для вибору виду діяльності, професії, місця роботи, режиму праці.

2. Кожен сумчанин, що працює, має право на своєчасну оплату своєї праці відповідно до актів законодавства і колективного договору на підставі укладеного трудового договору. Наймані працівники або їх уповноважені представники мають право захищати свої колективні права та соціально-економічні інтереси в порядку, встановленому для колективних трудових спорів (конфліктів), у межах примирних процедур, а при їх невирішені – шляхом проведення страйку в порядку, визначеному законом. Нікого із сумчан не може бути примушено до участі або неучасті у страйку.

Міська влада, забезпечуючи конституційне право громадян на гідний життєвий рівень для себе і своєї сім'ї (достатнє харчування, одяг, житло), пропонує в договорах про соціально-економічне співробітництво з підприємствами, установами і організаціями міста встановлювати мінімальну заробітну плату працівникам на рівні, що перевищує визначений законом прожитковий мінімум.

Керівники підприємств, організацій і установ усіх форм власності, які не сплачують своєчасно заробітну плату, несуть адміністративну і кримінальну відповідальність. Посадові особи органів міського самоврядування можуть порушувати клопотання перед компетентними органами про притягнення таких керівників до відповідальності, а також порушувати питання про їхню невідповідність займаним посадам на умовах та в порядку, визначеному чинним законодавством.

3. Сумчани мають право на охорону праці.

Умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівниками, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам нормативних актів про охорону праці.

Міська влада в межах своєї компетенції:

а) затверджує в програмах соціально-економічного розвитку міста або у відповідних міських цільових програмах заходи з поліпшення стану безпеки, умов праці та виробничого середовища, а також заходи з охорони праці;

б) забезпечує належне утримання, ефективну і безпечну експлуатацію об'єктів комунальної власності, додержання вимог щодо охорони праці працівників, зайнятих на цих об'єктах;

в) приймає рішення щодо створення комунальних аварійно-рятувальних служб для обслуговування території міста та об'єктів комунальної власності.

4. Міська влада сприяє забезпеченню ефективної зайнятості населення, запобіганню безробіття, створенню нових робочих місць та умов для розвитку підприємництва. З цією метою вона розробляє річні та довгострокові програми зайнятості населення, передбачає в міському бюджеті кошти для залучення до праці учнівської та студентської молоді, організує і фінансує громадські роботи, перелік яких визначається відповідним рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради.

Стаття 23. Право на підприємницьку діяльність

1. Кожен сумчанин має право на підприємницьку діяльність, крім випадків, передбачених законом.

Суб'єкти підприємницької діяльності мають право без обмежень самостійно здійснювати господарську діяльність, що не суперечить законодавству України.

2. Втручання органів міського самоврядування в господарську діяльність підприємців не допускається, крім випадків передбаченої законодавством реалізації повноважень органів міського самоврядування щодо здійснення планового контролю за господарською діяльністю підприємців. Проведення позапланового контролю можливе лише у випадках, визначених чинним законодавством.

Проведення планового і позапланового контролю за господарською діяльністю суб'єктів підприємництва здійснюється уповноваженими особами органів міського самоврядування відповідно до чинного законодавства України.

3. Органи міського самоврядування не можуть приймати рішення щодо встановлення не передбачених законом обмежень щодо обігу окремих видів товарів (послуг) на території міста.

4. Сумчани мають право на участь у здійсненні державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Вони мають право:

а) подавати до органів міського самоврядування пропозиції про необхідність підготовки (або перегляду) проектів регуляторних актів, які або окремі положення яких спрямовані на правове регулювання господарських

відносин, а також адміністративних відносин між міською владою та суб'єктами господарювання;

б) у випадках, передбачених законодавством, брати участь у розробці проектів регуляторних актів;

в) подавати зауваження та пропозиції щодо оприлюднених проектів регуляторних актів, брати участь у відкритих обговореннях питань, пов'язаних з регуляторною діяльністю;

г) брати участь в інших, визначених законом, формах здійснення державної регуляторної політики на місцевому рівні.

Стаття 24. Право на відпочинок

1. Кожен сумчанин, хто працює, має право на відпочинок, яке згідно з Конституцією та законами України забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки, встановленням скороченого робочого дня щодо окремих професій і виробництв, скороченої тривалості роботи в нічний час.

2. Міська влада створює належні умови для відпочинку мешканців та гостей міста, забезпечує благоустрій місць масового відпочинку (парків, скверів, пішохідних вулиць, пляжів, дитячих майданчиків тощо), сприяє роботі і розширенню мережі культурно-освітніх закладів, може виступати ініціатором і організатором проведення загальноміських, всеукраїнських та міжнародних свят, фестивалів, конкурсів, спортивних змагань та інших видовищних заходів.

3. Міська влада сприяє розвитку туризму як засобу залучення сумчан до раціонального використання вільного часу, проведення змістовного дозвілля, ознайомлення з історико-культурною спадщиною, природним середовищем свого регіону, України, інших країн світу.

Міська влада, вважаючи туризм високорентабельною галуззю економіки, засобом збільшення грошових надходжень у місто, підтримує розвиток індустрії відпочинку, у тому числі туристичної індустрії: готелів, туристичних комплексів, кемпінгів, мотелів, пансіонатів, підприємств харчування, закладів культури, спорту тощо, які забезпечують обслуговування туристів та гостей міста.

Стаття 25. Право на соціальний захист

1. Сумчани мають право на гарантований Конституцією України соціальний захист у разі:

а) повної, часткової або тимчасової втрати працездатності;

б) втрати годувальника;

в) безробіття з незалежних від них обставин;

г) старості;

г) в інших випадках, передбачених законом.

2. Міська влада розробляє і здійснює міські програми соціального захисту окремих категорій населення, якими визначаються додаткові до встановлених законодавством гарантії щодо соціального захисту населення (інвалідів та ветеранів війни і праці, пенсіонерів, інвалідів з дитинства, самотніх громадян похилого віку, одиноких матерів, багатодітних і малозабезпечених сімей, сімей військовослужбовців, учасників антитерористичної операції та їх сімей, громадян, що постраждали від аварії

на Чорнобильській атомній електростанції; бездомних осіб та інших), передбачає в міському бюджеті відповідне фінансування цих програм.

Надання додаткових до встановлених законодавством гарантій щодо соціального захисту зазначеним категоріям населення проводиться відповідно до положень та порядків, затверджених міською радою.

3. Міська рада за кошти загального фонду та цільових фондів міського бюджету може надавати безповоротну матеріальну і фінансову допомогу громадянам, що потребують соціального захисту. На території міста можуть створюватися комунальні заклади з надання соціальних послуг непрацездатним, заклади для бездомних, заклади догляду за хворими на онкологічні недуги на завершальній невиліковній стадії («хоспіси»). Міська влада сприяє організації безплатного харчування малозабезпечених громадян, залученню різних форм благодійної, гуманітарної допомоги.

Стаття 26. Право на охорону здоров'я і медичну допомогу

1. Кожен сумчанин має право на охорону здоров'я та медичну допомогу. Охорона здоров'я мешканців міста забезпечується фінансуванням з міського бюджету міських медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

2. У комунальних закладах охорони здоров'я міста медична допомога надається безоплатно в межах визначеного законом гарантованого мінімуму.

3. Міська влада сприяє розвиткові приватної медицини та залученню на законних підставах коштів громадян, підприємств, установ і організацій усіх форм власності для забезпечення ефективної медичної допомоги в комунальних лікувальних закладах міста.

4. Сумчани мають право створювати на добровільних засадах громадські організації (лікарняні каси), основною метою яких є додаткове фінансування різних форм медичної допомоги, що надається їхнім членам.

5. У місті можуть створюватися страхові товариства комунальної форми власності, які здійснюють медичне страхування громадян.

Стаття 27. Право на безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище

1. Сумчани мають право на безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище.

2. Міська влада сприяє забезпеченню кожного права на:

а) участь в обговоренні та внесенні пропозицій до проектів нормативно-правових актів, матеріалів щодо розміщення, будівництва і реконструкції об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, внесення пропозицій до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, що беруть участь в прийнятті рішень з цих питань;

б) вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) та вільне отримання, використання, поширення та зберігання такої інформації, за винятком обмежень, встановлених законом;

в) участь у публічних слуханнях або відкритих засіданнях з питань впливу запланованої діяльності на навколишнє природне середовище на

стадіях розміщення, проектування, будівництва і реконструкції об'єктів та у проведенні громадської екологічної експертизи;

г) об'єднання мешканців міста в громадські природоохоронні формування;

г) участь в розробці та здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального і комплексного використання природних ресурсів.

3. За порушення законодавства України про охорону навколишнього природного середовища настає дисциплінарна, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність. Застосування заходів дисциплінарної, адміністративної або кримінальної відповідальності не звільняє винних від компенсації шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища та погіршення якості природних ресурсів.

Стаття 28. Право на чисте повітря

1. Сумчани мають право дихати чистим повітрям.

2. На території міста забороняється куріння тютюнових виробів, а також електронних сигарет і кальянів:

- а) у ліфтах і таксофонах;
- б) у приміщеннях та на території закладів охорони здоров'я;
- в) у приміщеннях та на території навчальних закладів;
- г) на дитячих майданчиках;
- г) у приміщеннях та на території спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд та закладів фізичної культури і спорту;
- д) у під'їздах житлових будинків;
- е) у підземних переходах;
- є) у транспорті загального користування, що використовується для перевезення пасажирів;
- ж) у приміщеннях закладів ресторанного господарства;
- з) у приміщеннях об'єктів культурного призначення;
- и) у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ;
- і) на стаціонарно обладнаних зупинках маршрутних транспортних засобів.

На території міста забороняється, крім спеціально відведених для цього місць, куріння тютюнових виробів:

- а) у приміщеннях підприємств, установ та організацій усіх форм власності;
- б) у приміщеннях готелів та аналогічних засобів розміщення громадян;
- в) у приміщеннях гуртожитків;
- г) в аеропортах та на вокзалах.

3. На території міста забороняється спалювати сміття, сухе листя, підпалювати суху траву.

4. На території міста забороняється експлуатувати транспортні та інші пересувні засоби і установки, що не відповідають екологічним вимогам і забруднюють повітря.

5. З метою регулювання рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на стан атмосферного повітря в місті міська влада:

а) вживає необхідні заходи для запобігання та недопущення перевищення встановлених санітарними нормами рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на середовище життєдіяльності людини;

б) у разі перевищення нормативів екологічної безпеки затверджує програми оздоровлення атмосферного повітря;

в) забезпечує поліпшення стану утримання транспортних шляхів і вуличного покриття;

г) забезпечує обмеження в'їзду автомобільного транспорту та інших транспортних засобів і установок у лікувально-оздоровчі, рекреаційні та природно-заповідні зони, місця масового відпочинку та туризму;

г) забезпечує раціональне планування та забудову території міста з дотриманням нормативно визначеної відстані до транспортних шляхів;

д) забезпечує виведення з густонаселених житлових кварталів за межі міста транспортних підприємств, вантажного транзитного автомобільного транспорту.

6. За забруднення атмосферного повітря винні особи несуть відповідно до чинного законодавства адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність.

Стаття 29. Право на охорону дитинства і підтримку молоді

1. Діти і молодь міста мають право на належне ставлення до себе і своїх потреб міської громади і міської влади.

Водночас вони зобов'язані дотримуватися правил проживання в місті, ставати активними членами міської громади, робити свій внесок у соціально-економічний і культурний розвиток міста.

2. Міська влада вирішує відповідно до законодавства питання про державне утримання дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, сприяє розвитку дошкільних та навчально-виховних закладів усіх форм власності, спеціальних закладів для дітей з вадами розвитку, заохочує і підтримує благодійницьку діяльність щодо дітей.

3. Батьки несуть відповідальність за протиправні дії своїх неповнолітніх дітей, порушення ними громадського спокою, відшкодовують матеріальні збитки, завдані ними громадянам, юридичним особам та міській громаді.

4. Міська влада відповідно до повноважень, визначених законом, забезпечує:

а) розвиток мережі навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, соціального захисту, а також позашкільних навчальних закладів, діяльність яких спрямована на організацію дозвілля, відпочинку і оздоровлення дітей, зміцнення їх матеріально-технічної бази;

б) вирішення питань щодо забезпечення прав дітей, встановлення опіки і піклування, створення інших передбачених законодавством умов для виховання дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, а також для захисту особистих і майнових прав та інтересів дітей;

в) організацію безкоштовного харчування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми

потребами, які навчаються у спеціальних і інклюзивних класах, та учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», а також дітей інших категорій (за рішенням міської ради);

г) організацію пільгового проїзду міським пасажирським транспортом загального користування (крім таксі) учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

5. Міська влада може забезпечувати пільговий проїзд міським пасажирським транспортом загального користування (крім таксі) учнів загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів та студентів вищих навчальних закладів до місця навчання і додому у визначених нею порядку та розмірах.

6. Міська влада приділяє велику увагу патріотичному вихованню дітей і молоді, організує і проводить акції та масові заходи, що пропагують любов до України та рідного міста, запроваджує вивчення в школах історії міста Суми та цього Статуту.

7. Міська влада залучає кошти міського бюджету, а також кошти з інших джерел для підтримки обдарованих дітей та молоді пільгових категорій.

8. Матеріальна і фінансова підтримка та розвиток мережі дитячо-підліткових клубів за місцем проживання, гуртків, позашкільних освітніх закладів, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, молодіжних клубів та різних форм змістовного дозвілля дітей і молоді є провідним напрямом молодіжної політики міської влади.

9. Міська влада впроваджує механізм договорів соціального партнерства з інститутами громадянського суспільства у сфері роботи з дітьми і молоддю міста, сприяє функціонуванню і розвитку молодіжного житлового кредитування.

Стаття 30. Право на освіту

1. У місті Суми забезпечується право на доступність і безоплатність здобуття дошкільної, повної загальної середньої освіти в комунальних навчальних закладах та право на здобуття позашкільної освіти.

2. Міська влада гарантує сумчанам конституційні права на освіту і реалізацію законів та інших нормативно-правових актів щодо неї.

Міська влада відповідно до закону забезпечує належне фінансування, утримання та розвиток комунальних навчальних закладів, розробляє і здійснює програми розвитку різних видів освіти в місті.

3. Батьки мають право у спосіб, не заборонений законом, надавати добровільну фінансову, матеріальну та іншу допомогу комунальним навчальним закладам, в яких навчаються їхні діти.

4. Міська влада сприяє укладенню між навчальними закладами комунальної власності міста, з однієї сторони, та підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності – з другої, договорів (угод) про співпрацю і надання комунальним навчальним закладам шефської допомоги.

5. Міська влада підтримує обдаровану учнівську і студентську молодь, вона може встановлювати іменні стипендії для учнів середніх та студентів вищих навчальних закладів міста, що мають високі здобутки в навчанні.

Стаття 31. Право на культурний розвиток особистості

1. Сумчани мають право на створення належних умов для літературної, художньої, наукової і технічної творчості, різних видів інтелектуальної діяльності.

2. Міська влада підтримує різні за формою власності та видами діяльності заклади культури – театри, філармонії, музеї, галереї, бібліотеки, клубні заклади, навчальні заклади культури і мистецтв, початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади (школи естетичного виховання), кінотеатри, парки культури та відпочинку тощо.

3. У місті створюються умови для відродження осередків традиційної народної творчості, національно-культурних традицій населення, художніх промислів і ремесел, для розвитку мережі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання дітей: музичних, художніх, мистецтв та інших).

4. Міська влада підтримує організацію і проведення в місті культурно-мистецьких заходів (конкурсів, фестивалів, концертних програм, виставок, свят тощо).

Стаття 32. Право на бібліотечне обслуговування

1. Сумчани мають право на вільний доступ до інформації, знань, цінностей національної і світової культури, науки та освіти, що зберігаються у фондах міських бібліотек.

2. Сумчани незалежно від статі, віку, національності, освіти, соціального походження, політичних та релігійних переконань, місця проживання мають право на бібліотечне обслуговування, яке може бути у формі: абонементу, системи читальних залів, дистанційного обслуговування засобами телекомунікації, бібліотечних пунктів, пересувних бібліотек та мають право вільного вибору бібліотек відповідно до своїх потреб.

3. Основні бібліотечні послуги в міських бібліотеках комунальної власності безкоштовні.

4. Міська влада забезпечує функціонування бібліотек, що знаходяться в комунальній власності міста, підтримує впровадження в бібліотечну справу сучасних інформаційних технологій.

5. Користувачі бібліотек зобов'язані дотримуватися правил користування бібліотекою, замінювати втрачені (ушкоджені) документи, одержані з фондів бібліотек, рівноцінними або відшкодувати їх ринкову вартість.

Стаття 33. Право на заняття фізичною культурою і спортом

1. Кожен сумчанин має право займатися фізичною культурою і спортом.

Ставлення міської громади і міської влади до фізичної культури і спорту ґрунтується на тому, що фізична культура разом з її органічною частиною – спортом, є складовою загальної культури міської громади, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та

інтелектуальних здібностей людини для гармонійного формування її особистості.

2. Міська влада гарантує надання в порядку, передбаченому чинним законодавством, фізкультурно-оздоровчих послуг окремим категоріям громадян, зокрема інвалідам і дітям, у тому числі дітям-сиротам та дітям, що залишилися без піклування батьків, дітям з багатодітних та малозабезпечених сімей, дітям-інвалідам.

3. Міська влада створює умови для фізкультурно-оздоровчої діяльності за місцем проживання та відпочинку громадян, усебічно сприяє розвитку масового спорту, заохочуючи та підтримуючи діяльність різноманітних закладів фізичної культури і спорту, співпрацюючи з відповідними громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості та іншими закладами фізичної культури і спорту.

4. Міська громада прагне перетворити своє місто в один з провідних спортивних центрів України. Для цього створюється відповідна інфраструктура, необхідна для розвитку спорту вищих досягнень, проведення всеукраїнських та міжнародних змагань найвищого рівня, навчально-тренувального процесу національних збірних команд України.

5. Міська влада наданням матеріальної і фінансової підтримки, допомагаючи в розв'язанні побутових проблем, заохочує спортсменів-сумчан, що досягли найвищих спортивних результатів у міжнародних змаганнях та сприяли підвищенню міжнародного авторитету України. За видатні спортивні досягнення і значний внесок у розвиток фізичної культури та спорту спортсмени та їхні тренери можуть нагороджуватися почесними званнями та відзнаками міста.

Стаття 34. Право на використання природних ресурсів міста

1. Сумчани мають право на здійснення загального і спеціального використання природних ресурсів у межах міста.

2. Міська влада на підставі законів України гарантує право загального використання природних ресурсів для задоволення життєво необхідних потреб сумчан (естетичних, оздоровчих, рекреаційних, матеріальних тощо) безоплатно, без закріплення цих ресурсів за окремими особами і надання відповідних дозволів, за винятком обмежень, передбачених законодавством України.

3. Міська влада в межах її повноважень розглядає і узгоджує плани підприємств, установ та організацій, здійснення яких може викликати негативні соціальні, демографічні, екологічні та інші наслідки на території міста Суми, здійснює екологічне інформаційне забезпечення населення.

4. Сумчани зобов'язані:

а) берегти природу, охороняти, раціонально використовувати її багатства відповідно до вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

б) здійснювати діяльність з додержанням вимог екологічної безпеки, інших екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

в) не порушувати екологічні права і законні інтереси інших суб'єктів;

г) вносити штрафи за екологічні правопорушення;

г) компенсувати шкоду, заподіяну забрудненням та іншим негативним впливом на навколишнє природне середовище.

5. За порушення законодавства в галузі охорони і раціонального використання природних ресурсів винні особи несуть адміністративну, цивільну та кримінальну відповідальність.

Стаття 35. Право на користування об'єктами культурної спадщини

1. Сумчани мають право для задоволення своїх культурних, наукових та освітніх потреб користуватися об'єктами культурної спадщини, розташованими на території міста.

2. Відновлення та збереження пам'яток культурної спадщини є обов'язком міської громади та міської влади.

3. Мешканці міста зобов'язані дбайливо ставитися до культурних цінностей свого та інших народів, не чинити шкоди об'єктам культурної спадщини. За порушення законодавства України в галузі охорони культурної спадщини настає адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність.

Стаття 36. Право на житло

1. Кожен сумчанин має право на житло. Держава створює умови, за яких кожен громадянин матиме змогу згідно з чинним законодавством побудувати житло, придбати його у власність або користуватися ним на умовах договору найму (оренди).

2. Громадянам, які відповідно до закону потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону та виходячи з фінансових можливостей.

3. Спорудження, реконструкція та належне утримання житлового фонду міста є одним з пріоритетних напрямів соціально - економічного розвитку міста Суми.

4. Правовідносини, що виникають між виробниками, виконавцями, споживачами у процесі створення, надання та споживання житлово-комунальних послуг регулюються нормативно-правовими актами у сфері житлово-комунальних послуг, в галузі цивільного, житлового законодавства, а також Правилами утримання будинків, споруд та прибудинкових територій в місті Суми, що їх затверджує міська рада.

5. Громадяни зобов'язані забезпечувати схоронність жилих приміщень, бережно ставитися до санітарно-технічного та іншого обладнання, до об'єктів благоустрою, додержуватися правил утримання жилого будинку і прибудинкової території, правил пожежної безпеки, додержувати чистоти і порядку в під'їздах, кабінах ліфтів, на сходових клітинах і в інших місцях загального користування.

6. Порядок переобладнання і перепланування жилого приміщення визначається актами чинного законодавства та Порядком надання дозволу на перепланування та/або переобладнання житлових та нежитлових приміщень; переведення нежитлових приміщень у категорію житлових; житлових будинків квартирної типу, а також переведення житлових будинків і житлових приміщень у нежитлові, що його затверджує виконавчий комітет Сумської міської ради.

7. За порушення правил користування жилими приміщеннями, санітарного утримання місць загального користування, сходових кліток, ліфтів, під'їздів, прибудинкових територій, порушення правил експлуатації жилих будинків, жилих приміщень та інженерного обладнання, безгосподарне їх утримання, а також самовільне переобладнання та перепланування жилих будинків і жилих приміщень, використання їх не за призначенням, псування жилих будинків, жилих приміщень, їх обладнання та об'єктів благоустрою настає відповідальність, визначена Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 37. Право на забудову територій міста

1. Сумчани мають право на забудову територій міста – здійснення нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів будівництва.

2. Право на забудову земельної ділянки реалізується її власником або користувачем за умови використання земельної ділянки відповідно до вимог містобудівної документації.

3. Проектування та будівництво об'єктів здійснюється власником або користувачами земельних ділянок у такому порядку:

- а) отримання замовником або проектувальником вихідних даних;
- б) розроблення проектної документації та проведення у випадках, передбачених чинним законодавством України, її експертизи;
- в) затвердження проектної документації;
- г) виконання підготовчих та будівельних робіт;
- г) прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;
- д) реєстрація права власності на об'єкт містобудування.

4. Підготовчі або будівельні роботи на території міста Суми можуть виконуватися після отримання документа, що посвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, або договору суперфіцію та звернення до органу державного архітектурно-будівельного контролю для надання (реєстрації, отримання) документів, що дають право на виконання цих робіт.

Документи, що надають право на виконання підготовчих робіт, діють до моменту отримання права на виконання будівельних робіт. Документи, що надають право на виконання будівельних робіт, є чинними до завершення будівництва.

Стаття 38. Право на об'єднання співвласників багатоквартирних будинків

1. Сумчани – власники квартир та/або нежитлових приміщень багатоквартирного будинку мають право створювати об'єднання співвласників багатоквартирного будинку для забезпечення і захисту прав співвласників та дотримання їхніх обов'язків, належного утримання та використання спільного майна, забезпечення своєчасного надходження коштів для сплати всіх платежів, передбачених законодавством та статутними документами.

2. Основна діяльність об'єднання співвласників багатоквартирного будинку полягає у здійсненні функцій, що забезпечують реалізацію прав співвласників на володіння та користування спільним майном співвласників, належне утримання багатоквартирного будинку та прибудинкової території,

сприяння співвласникам в отриманні житлово-комунальних та інших послуг належної якості за обґрунтованими цінами та виконання ними своїх зобов'язань, пов'язаних з діяльністю об'єднання.

3. Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку має право відповідно до законодавства та статуту об'єднання:

- а) утворювати органи управління, визначати умови та розмір плати за їхню діяльність;
- б) приймати рішення про надходження та витрати коштів об'єднання;
- в) визначати порядок користування спільним майном відповідно до статуту об'єднання;
- г) укладати договори;
- г) виступати замовником робіт з капітального ремонту, реконструкції багатоквартирного будинку;
- д) встановлювати порядок сплати, перелік та розміри внесків і платежів співвласників, у тому числі відрахувань до резервного та ремонтного фондів;
- е) здійснювати для виконання статутних завдань господарче забезпечення діяльності об'єднання в порядку, визначеному законом;
- е) визначати підрядника, укладати договори про управління та експлуатацію, обслуговування, реконструкцію, реставрацію, проведення поточного і капітального ремонтів, технічного переоснащення майна з будь-якою фізичною або юридичною особою;
- ж) здійснювати контроль за своєчасною сплатою внесків і платежів;
- з) захищати права, представляти інтереси співвласників у судах, органах державної влади та органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності;
- и) використовувати допоміжні приміщення у багатоквартирному будинку для потреб органів управління об'єднання;
- і) встановлювати сервітути, здавати в оренду допоміжні приміщення та інше спільне майно багатоквартирного будинку.

Стаття 39. Право на якісні житлово-комунальні послуги

1. До відання виконавчих органів Сумської міської ради належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг) послуги.

2. Сумчани, як споживачі житлово-комунальних послуг, мають право:

- а) одержувати вчасно та відповідної якості житлово-комунальні послуги згідно із законодавством та умовами договору на надання житлово-комунальних послуг;
- б) одержувати в установленому законодавством порядку необхідну інформацію про перелік житлово-комунальних послуг, їх вартість, загальну вартість місячного платежу, структуру ціни/тарифу, норми споживання,

порядок надання житлово-комунальних послуг, їх споживчі властивості тощо;

в) на відшкодування збитків, завданих їх майну та/або приміщенню, шкоди, заподіяної їх життю чи здоров'ю внаслідок неналежного надання або ненадання житлово-комунальних послуг;

г) на усунення протягом строку, встановленого договором або законодавством, виявлених недоліків у наданні житлово-комунальних послуг;

г) на зменшення розміру плати за надані послуги в разі їх ненадання або надання не в повному обсязі, зниження їх якості в порядку, визначеному договором або законодавством;

д) на несплату вартості житлово-комунальних послуг за період тимчасової відсутності споживача та/або членів його сім'ї при відповідному документальному оформленні, а також за період фактичної відсутності житлово-комунальних послуг, визначених договором у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

е) отримувати від виконавця компенсацію в розмірі, визначеному договором, рішенням суду або законодавством, за перевищення нормативних термінів на проведення аварійно-відновлювальних робіт;

є) на перевірку кількості та якості житлово-комунальних послуг у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Сумчани, як споживачі житлово-комунальних послуг, зобов'язані:

а) укласти договір на надання житлово-комунальних послуг, підготовлений виконавцем на основі типового договору;

б) своєчасно вживати заходів щодо усунення виявлених неполадок, пов'язаних з отриманням житлово-комунальних послуг, що виникли з власної вини;

в) забезпечувати цілісність засобів обліку комунальних послуг та не втручатися в їх роботу;

г) за власний рахунок ремонтувати та міняти санітарно-технічні прилади і пристрої, обладнання, що вийшли з ладу з його вини;

г) оплачувати житлово-комунальні послуги у строки, встановлені договором або законом;

д) дотримуватися правил пожежної і газової безпеки, санітарних норм;

е) допускати в приміщення, будинки і споруди представників виконавця/виробника в порядку, визначеному законом і договором, для ліквідації аварій, усунення неполадок санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення і заміни, проведення технічних і профілактичних оглядів та перевірки показників засобів обліку;

е) дотримуватися вимог житлового та містобудівного законодавства щодо здійснення ремонту чи реконструкції приміщень або їх частин, не допускати порушення законних прав та інтересів інших учасників відносин у сфері житлово-комунальних послуг;

ж) своєчасно проводити підготовку жилого будинку, помешкання (в якому він проживає або яке належить йому на праві власності) та його технічного обладнання до експлуатації в осінньо-зимовий період;

з) у разі несвоєчасного здійснення платежів за житлово-комунальні послуги сплачувати пеню у встановлених законом чи договором розмірах.

4. Міська влада сприяє наданню мешканцям міста пільг, житлових субсидій відповідно до вимог чинного законодавства.

Стаття 40. Право на чистоту в місті

1. Сумчани мають право жити в чистому місті.

2. Чистота в місті досягається завдяки:

а) дотриманню мешканцями міста, підприємствами, установами та організаціями чистоти на територіях, прилеглих до їхніх житлових будинків, нежитлових будівель та споруд;

б) ефективній роботі підприємств, що забезпечують збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізацію, знешкодження та захоронення побутових та інших відходів.

3. Мешканці міста і юридичні особи укладають договори з юридичною особою, яка визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів, здійснюють своєчасну оплату таких послуг відповідно до затверджених у встановленому порядку тарифів.

4. Складування сміття, побутових та інших відходів, вивезення їх у не визначені для цього місця (стихийні сміттєзвалища), а також спалювання їх на об'єктах благоустрою міста та на об'єктах поводження з відходами, не призначених для цього, забороняється.

5. Сумчани, які проводять своє дозвілля на природі (у парках, скверах, лісі, на березі водойм, пляжах тощо), зобов'язані прибрати після себе порожню тару, рештки їжі, інше сміття.

Стаття 41. Право на належний санітарний стан міста

1. Сумчани мають право жити в місті, санітарний стан якого не загрожує їхньому життю та здоров'ю.

2. Для забезпечення належного санітарного стану міста органи міського самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності жилі, виробничі, побутові та інші приміщення, земельні ділянки відповідно до вимог санітарних норм, брати участь у проведенні санітарних заходів на території міста, виконувати інші обов'язки, передбачені чинними нормативно-правовими актами.

3. У місті Суми встановлюється загальноміський санітарний день – четвер кожного тижня. З метою очищення міста та поліпшення його санітарного стану на початку весни та перед великими святами можуть проводитися загальноміські толоки.

Стаття 42. Право на належний благоустрій міста

1. Сумчани мають право жити в місті, благоустрій якого відповідає сучасним європейським зразкам та стандартам і визначається Правилами благоустрою міста Суми, що їх затверджує міська рада.

2. Громадяни у сфері благоустрою міста мають право:

а) користуватись об'єктами благоустрою міста;

б) брати участь в обговоренні правил та проектів благоустрою території міста;

в) вносити на розгляд органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій пропозиції з питань благоустрою міста;

г) отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження правил благоустрою території міста та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;

г) брати участь у здійсненні заходів з благоустрою міста, озелененні та утриманні в належному стані садиб, дворів, парків, площ, вулиць, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, ремонті шляхів і тротуарів, інших об'єктів благоустрою;

д) вимагати негайного виконання робіт з благоустрою міста в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю, здоров'ю або майну громадян;

е) звертатись до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної майну чи здоров'ю громадян унаслідок дій чи бездіяльності балансоутримувачів об'єктів благоустрою.

3. Громадяни у сфері благоустрою міста зобов'язані:

а) утримувати в належному стані об'єкти благоустрою (їх частини), що перебувають в їх власності або користуванні, а також визначену правилами благоустрою території міста прилеглу до цих об'єктів територію;

б) дотримуватися правил благоустрою території міста;

в) не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів благоустрою міста;

г) відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою міста;

г) допускати на об'єкти благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів щодо запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

4. Підприємства, установи та організації у сфері благоустрою міста мають право:

а) брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку міста та заходів з благоустрою його території;

б) брати участь в обговоренні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів з благоустрою міста;

в) вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням правил благоустрою території міста або призводять до її нецільового використання;

г) вимагати негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю або здоров'ю громадян, їх майну та майну юридичної особи;

г) вносити на розгляд органів місцевого самоврядування пропозиції щодо поліпшення благоустрою міста.

5. Підприємства, установи та організації у сфері благоустрою міста зобов'язані:

а) утримувати в належному стані об'єкти благоустрою (їх частини), що перебувають у їх власності або користуванні, а також визначену правилами благоустрою території міста прилеглу до цих об'єктів територію;

б) утримувати в належному стані закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем об'єкти благоустрою (їх частини);

в) усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;

г) усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

г) проводити згідно з планами, затвердженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інвентаризацію та паспортизацію закріплених за ними об'єктів благоустрою (їх частин), що здійснюються у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

д) у процесі утримання об'єктів благоустрою (їх частин) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення умов функціонування та утримання їх у чистоті й належному стані;

е) відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану ними внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, в порядку та розмірах, установлених законодавством України;

є) допускати на об'єкти благоустрою, що перебувають у їх власності або користуванні, аварійно-рятувальні та інші служби для здійснення заходів щодо запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

6. Порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів тягнуть за собою відповідальність, передбачену Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Стаття 43. Право на зелені насадження

1. Сумчани мають право жити в зеленому місті.

Озеленення міста, підтримання в належному стані зелених насаджень, парків і скверів, лісових зон і лісових смуг на території міста - обов'язок міської влади і міської громади в цілому.

2. Міська рада та виконавчі органи міської ради сприяють охороні й збереженню територій та об'єктів природно-заповідного фонду: парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення: «Басівський», «Веретенівський», «Асмолова»; ботанічних садів місцевого значення: Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка, «Юннатівський»; пам'яток природи: «Дуби», «Липові насадження», «Група екзотичних дерев».

3. На об'єктах благоустрою зеленого господарства забороняється:

а) виконувати роботи без дозволу в разі, якщо обов'язковість його отримання передбачена законом;

б) самовільно влаштовувати городи, створювати, пошкоджувати або ²⁶знищувати газони, квітники, самовільно висаджувати та знищувати дерева, кущі тощо;

в) вивозити і звалювати в не відведених для цього місцях відходи (сміття), траву, гілки, деревину, сніг, листя тощо;

г) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання за межами будівельних майданчиків;

г) самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо;

д) посипати кухонною сіллю сніг та лід на тротуарах;

е) влаштовувати стоянки автомашин, суден, катерів;

є) влаштовувати зупинки пасажирського транспорту та паркувати автотранспортні засоби на газонах;

ж) влаштовувати ігри на газонах;

з) спалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;

и) підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи та інше, якщо вони можуть пошкодити дерево;

і) добувати з дерев сік, смолу, наносити механічні пошкодження;

ї) рвати квіти, ламати гілки дерев;

й) винищувати мурашники, ловити птахів і звірів;

к) випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях;

л) здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у не відведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці).

4. За знищення або пошкодження зелених насаджень, окремих дерев, чагарників, газонів, квітників та інших об'єктів озеленення в місті, невжиття заходів для їх охорони, а також самовільне перенесення в інші місця під час забудови окремих ділянок, зайнятих об'єктами озеленення, настає адміністративна відповідальність.

Стаття 44. Право на утримання домашніх тварин

1. Сумчани мають право утримувати домашніх тварин згідно з чинним законодавством, Правилами утримання тварин у місті Суми, затвердженими рішенням Сумської міської ради, та за умови виконання відповідних санітарних норм.

2. Особи, які утримують тварин, зобов'язані:

а) забезпечити тварині необхідні умови, що відповідають її біологічним, видовим та індивідуальним особливостям;

б) дотримуватися санітарно-гігієнічних норм експлуатації жилого приміщення, де утримується домашня тварина (місце постійного утримання), та норм співжиття;

в) дбати про домашню тварину, забезпечити їй достатню кількість їжі та постійний доступ до води;

г) надавати можливість домашній тварині здійснювати необхідні рухи, контактувати з собі подібними;

г) забезпечити наявність намордника, повідка, що необхідні для здійснення виходу домашньої тварини поза місцем її постійного утримання;

д) забезпечити наявність на домашній тварині нашійника з ідентифікуючими позначками;

е) забезпечувати своєчасне надання домашній тварині ветеринарних послуг (обстеження, лікування, щеплення тощо);

є) негайно повідомляти медичну або ветеринарну установу про випадки заподіяння домашньою твариною ушкоджень здоров'ю людині або іншим тваринам, негайно доставляти у ветеринарну установу для огляду домашню тварину, яка заподіяла ушкодження здоров'ю людині або іншим тваринам;

ж) запобігати неконтрольованому розмноженню домашніх тварин;

з) дотримуватися інших вимог нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері поводження з тваринами.

3. За жорстоке поводження з тваринами, порушення правил щодо карантину тварин та інших ветеринарно-санітарних вимог, порушення правил тримання собак і котів, інших вимог нормативно-правових актів винні особи несуть кримінальну, адміністративну та цивільну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Стаття 45. Право на тишу

1. Сумчани мають право на тишу.

2. Органи міського самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою попередження (відвернення) і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму та інших фізичних факторів зобов'язані:

а) здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;

б) забезпечувати під час роботи закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу, культури, при проведенні концертів, дискотек, масових святкових і розважальних заходів тощо рівні звучання звуковідтворювальної апаратури та музичних інструментів у приміщеннях і на відкритих майданчиках, а також рівні шуму в прилеглих до них жилих і громадських будівлях, що не перевищують рівнів, установлених санітарними нормами;

в) вживати заходів щодо недопущення перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами для відповідного часу доби, у таких приміщеннях і на таких територіях (захищені об'єкти): жилих будинків і прибудинкових територіях; лікувальних, санаторно-курортних закладів, будинків-інтернатів, закладів освіти, культури; готелів і гуртожитків; розташованих у межах міста закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу; інших будівель і споруд, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди; парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території мікрорайонів і груп житлових будинків.

3. Органи міського самоврядування в межах повноважень, встановлених законом, забезпечують контроль за дотриманням на території

28

міста нормативно-правових актів у сфері захисту населення від шкідливого впливу шуму, у тому числі Правил додержання тиші в місті і громадських місцях, що їх затверджує міська рада.

Стаття 46. Право на отримання якісних послуг транспорту і зв'язку

1. Сумчани мають право на отримання якісних послуг зв'язку і послуг з перевезення міським електротранспортом (тролейбусами) та пасажирським автомобільним транспортом.

2. Міська влада в межах повноважень забезпечує населенню необхідний рівень та якість послуг транспорту і зв'язку, затверджує маршрути і графіки руху міського пасажирського транспорту незалежно від форм власності, управляє об'єктами транспорту і зв'язку, що перебувають у комунальній власності міської громади, забезпечує їх належне утримання та ефективну експлуатацію, залучає на договірних засадах підприємства, установи та організації, що не належать до комунальної власності міської громади, до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку, здійснює інші заходи щодо розвитку транспорту і зв'язку на території міста.

3. Права і обов'язки перевізників, операторів/провайдерів зв'язку та споживачів послуг транспорту і зв'язку визначаються чинними нормативно-правовими актами.

Стаття 47. Право на належний стан міських доріг

1. Сумчани мають право на належний стан об'єктів дорожнього господарства міста: мережі міських доріг, мостів, залізничних переїздів, пішохідних та технічних тротуарів, посадкових майданчиків на зупинках громадського транспорту, майданчиків для відстою та стоянки автотранспортних засобів.

2. Стан об'єктів дорожнього господарства міста має забезпечувати можливість безпечного руху транспортних засобів зі швидкістю, дозволеною правилами дорожнього руху та дорожніми знаками, безпеку переміщень пішоходів, збереження цілості транспортних засобів.

3. Міська громада висуває такі вимоги до стану дорожнього господарства міста:

а) належне утримання дорожнього покриття та інших об'єктів дорожнього господарства, вчасне проведення капітальних та поточних ремонтів міських доріг;

б) належне утримання і ремонт внутрішньодворових проїздів та пішохідних доріжок;

в) поступовий перехід на тверде дорожнє покриття в районах приватної забудови, підтримання належного стану вулиць, які такого покриття не мають;

г) належне утримання наземних і підземних пішохідних переходів;

г) забезпечення ефективного водовідведення, своєчасного прибирання і вивезення снігу, льоду з дорожнього покриття та тротуарів;

д) доцільне розміщення і належне утримання засобів регулювання дорожнього руху: світлофорів, дорожніх знаків, дорожньої розмітки;

е) забезпечення міста вуличним освітленням.

19

4. За ушкодження об'єктів дорожнього господарства настає визначена чинним законодавством відповідальність.

Стаття 48. Право на належний рівень торговельного і побутового обслуговування, громадського харчування

1. Сумчани мають право на задоволення своїх потреб і належний рівень обслуговування у сфері торгівлі, ресторанного господарства, побутових та інших послуг.

2. Мешканці міста мають право:

а) вільно обирати необхідні товари і послуги;

б) на достатню кількість магазинів, підприємств, установ, організацій соціально-побутового обслуговування відповідно до встановлених чинним законодавством норм з максимальним їх наближенням до місця проживання, на їх належний зовнішній вигляд, привабливий інтер'єр і упорядковану прилеглу територію;

в) на широкий асортимент товарів високої якості і за цінами, що склалися на споживчому ринку;

г) на зручний режим роботи розташованих на території міста підприємств, установ, організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, встановлений виконавчим комітетом Сумської міської ради за погодженням з власниками;

г) на високу культуру обслуговування і отримання кваліфікованої інформації про товари і послуги;

д) на дотримання суб'єктами господарювання вимог нормативно-правових актів щодо захисту прав споживачів та інших актів у сфері торгівлі та послуг.

3. Міська влада підтримує розвиток продовольчих, непродовольчих, змішаних та інших ринків, торгово-сервісних центрів з належним рівнем благоустрою, зручностей для покупців, безпечними умовами праці для продавців.

Ринки на території міста не повинні погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості, створювати незручності для мешканців прилеглих до них житлових будинків, громадського та іншого транспорту, пішоходів.

4. З метою належного обслуговування мешканців та гостей міста в підприємствах торгівлі, ресторанного господарства, побутового обслуговування в місті запроваджуються і діють:

а) Правила торгівлі на ринках міста Суми;

б) Положення про порядок провадження торговельної діяльності та надання послуг на території міста Суми;

в) інші нормативно-правові акти з питань торгівлі й побуту.

5. У місті забороняється торгівля з рук продовольчими та непродовольчими товарами в невстановлених для цього місцях і без відповідних документів на право торгівлі.

6. Забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів та визначених законодавством класів піротехнічних засобів особам, які не досягли 18 років.

4. За ушкодження об'єктів дорожнього господарства настає визначена чинним законодавством відповідальність.

Стаття 48. Право на належний рівень торговельного і побутового обслуговування, громадського харчування

1. Сумчани мають право на задоволення своїх потреб і належний рівень обслуговування у сфері торгівлі, громадського харчування, побутових та інших послуг.

2. Мешканці міста мають право:

а) вільно обирати необхідні товари і послуги;

б) на достатню кількість магазинів, підприємств, установ, організацій соціально-побутового обслуговування відповідно до встановлених чинним законодавством норм з максимальним їх наближенням до місця проживання, на їх належний зовнішній вигляд, привабливий інтер'єр і упорядковану прилеглу територію;

в) на широкий асортимент товарів високої якості і за цінами, що склалися на споживчому ринку;

г) на зручний режим роботи розташованих на території міста підприємств, установ, організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, встановлений виконавчим комітетом Сумської міської ради за погодженням з власниками;

г) на високу культуру обслуговування і отримання кваліфікованої інформації про товари і послуги;

д) на дотримання суб'єктами господарювання вимог нормативно-правових актів щодо захисту прав споживачів та інших актів у сфері торгівлі та послуг.

3. Міська влада підтримує розвиток продовольчих, непродовольчих, змішаних та інших ринків, торгово-сервісних центрів з належним рівнем благоустрою, зручностей для покупців, безпечними умовами праці для продавців.

Ринки на території міста не повинні погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості, створювати незручності для мешканців прилеглих до них житлових будинків, громадського та іншого транспорту, пішоходів.

4. З метою належного обслуговування мешканців та гостей міста в підприємствах торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування в місті запроваджуються і діють:

а) Правила торгівлі на ринках міста Суми;

б) Положення про порядок провадження торговельної діяльності та надання послуг на території міста Суми;

в) інші нормативно-правові акти з питань торгівлі й побуту.

5. У місті забороняється торгівля з рук продовольчими та непродовольчими товарами в невідновлених для цього місцях і без відповідних документів на право торгівлі.

6. Забороняється продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, тютюнових виробів та визначених законодавством класів піротехнічних засобів особам, які не досягли 18 років.

7. У разі порушення суб'єктом господарювання вимог законодавчих актів з питань торгівлі, ресторанного господарства та побуту настає відповідальність згідно з чинним законодавством.

Стаття 49. Право на захист прав споживача

1. Захист прав споживачів здійснюють органи місцевого самоврядування в межах повноважень згідно із законодавством.

2. Сумчани під час придбання, замовлення та використання продукції, яка реалізується на території міста, для задоволення своїх особистих потреб мають право на:

- а) захист своїх прав державою;
- б) належну якість продукції та обслуговування;
- в) безпеку продукції;
- г) необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також її виробника (виконавця, продавця);
- г) відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої внаслідок недоліків продукції (дефекту в продукції), відповідно до закону;
- д) звернення до суду та інших уповноважених державних органів за захистом порушених прав;
- е) об'єднання в громадські організації споживачів (об'єднання споживачів).

Споживач має право на перевірку якості, безпеки, комплектності, міри, ваги та ціни продукції, що придбавається (замовляється), демонстрацію безпечного та правильного її використання. На вимогу споживача продавець (виконавець) зобов'язаний надати йому контрольно-вимірвальні прилади, документи про якість, безпеку, ціну продукції.

3. У разі порушення законодавства про захист прав споживачів суб'єкти господарювання сфери торговельного та інших видів обслуговування, у тому числі ресторанного господарства, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Стаття 50. Право на фінансову взаємодопомогу

1. Сумчани мають право створювати кредитні спілки – неприбуткові організації, мета яких полягає в задоволенні потреб їх членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитних спілок.

2. Діяльність кредитних спілок ґрунтується на таких основних принципах:

- а) добровільності вступу та свободи виходу з кредитної спілки;
- б) рівноправності членів кредитної спілки;
- в) самоврядування;
- г) гласності.

Стаття 51. Право на громадський порядок

1. Кожен сумчанин має право на громадський порядок у місті та зобов'язаний його підтримувати.

2. Громадський порядок на території міста забезпечується:

а) сумлінним виконанням обов'язків щодо забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, інших публічних місцях територіальними органами поліції;

б) участю громадян в охороні громадського порядку;

в) створенням та діяльністю громадських формувань з охорони громадського порядку;

г) створенням громадських пунктів охорони порядку та організацією їх роботи;

г) створенням центрів соціальної адаптації осіб, звільнених з установ виконання покарань.

3. Громадяни України, що проживають на території міста, відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку, сприяння органам міського самоврядування, правоохоронним органам та Державній прикордонній службі України в запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.

Громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону створюються на добровільних засадах за місцем роботи, навчання або проживання громадян.

Органи міського самоврядування в межах своєї компетенції надають допомогу та підтримку у створенні громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, координують їх діяльність.

4. З метою збереження громадського порядку і спокою громадян на території міста забороняється:

а) розпивання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв на вулицях, у закритих спортивних спорудах, у скверах, парках, у всіх видах громадського транспорту (включаючи транспорт міжнародного сполучення) та в інших заборонених законом місцях, крім підприємств торгівлі і громадського харчування, в яких продаж пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв на розлив дозволено органом міського самоврядування, поява в громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль;

б) виготовлення або зберігання без мети збуту самогону чи інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення, виготовлення або зберігання без мети збуту апаратів для їх вироблення, придбання самогону та інших міцних спиртних напоїв домашнього вироблення;

в) дрібне хуліганство, тобто нецензурна лайка в громадських місцях, образливе чіпляння до громадян та інші подібні дії, що порушують громадський порядок і спокій громадян;

г) вчинення інших правопорушень.

Стаття 52. Право на інформацію

1. Усі мешканці міста мають право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та

захисту відомостей, необхідних їм для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів.

2. Реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи і законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб.

3. Право на інформацію забезпечується:

а) обов'язком органів міського самоврядування інформувати громадськість та засоби масової інформації про свою діяльність та прийняті рішення;

б) створенням в органах міського самоврядування спеціальних підрозділів або систем, що забезпечували б у встановленому порядку доступ до всіх видів інформації;

в) вільним доступом сумчан до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів (обмеження цього доступу зумовлюються тільки специфікою цінностей та особливими умовами їх схоронності, що визначаються законодавством);

г) створенням механізму здійснення права на інформацію через процедуру письмових запитів та порядку надання відповідей на них органами, які зберігають відповідну інформацію;

г) здійсненням органами міського самоврядування контролю за додержанням законодавства про інформацію;

д) встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію.

4. Мешканці міста мають право на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених чинним законодавством, та інформації, що становить суспільний інтерес.

Порядок доступу до публічної інформації шляхом подання запиту на інформацію регулюється Законом України «Про доступ до публічної інформації».

5. Громадяни відповідно до чинних нормативно-правових актів можуть звернутися до органу міського самоврядування з електронною петицією через офіційний веб-сайт органу, якому вона адресована, або веб-сайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції.

Електронна петиція, адресована Сумській міській раді, розглядається за умови збору на її підтримку не менше як 250 підписів громадян протягом трьох місяців з дня оприлюднення петиції на офіційному веб-сайті Сумської міської ради.

Стаття 53. Право на отримання інформації через засоби масової інформації

1. Сумчани мають право на оперативне одержання через друковані (пресу) і електронні (телебачення, радіо, мережу Інтернету) засоби масової інформації публічно поширюваної інформації про діяльність державних органів і організацій, органів і посадових осіб міського самоврядування, об'єднань громадян, а також інших відомостей, необхідних для реалізації ними своїх прав, свобод і законних інтересів.

2. Інформація та засоби її поширення повинні відповідати таким вимогам і принципам:

- а) об'єктивність, правдивість, вірогідність;
- б) повнота і точність;
- в) законність одержання;
- г) повага до державних символів та атрибутів України, шанування історії та традицій українського народу;
- г) повага до гідності сумчан, їхнього права на міське самоврядування;
- д) висока культура мовлення;
- е) приваблива естетика та сучасний дизайн подання матеріалів.

3. Міська влада створює належні умови для діяльності засобів масової інформації усіх форм власності на території міста, забезпечує відкритість і доступність інформації для її поширення через місцеву пресу, радіо і телебачення, мережу Інтернету; організує і проводить брифінги, прес-конференції, виступи в прямому телевізійному і радіоэфірі, поширює прес-релізи, запрошує журналістів на загальноміські заходи, надає їм можливість бути присутніми на засіданнях міської ради та її виконавчого комітету, інших заходах, що їх проводить міська рада.

Стаття 54. Право на добродійну допомогу місту

1. Сумчани, а також юридичні особи мають право надавати на засадах безоплатності, безповоротності і добродійності матеріальну, фінансову та іншу допомогу міській громаді для здійснення програм соціально-економічного, культурного і духовного розвитку міста, поліпшення його благоустрою, підтримання в належному стані пам'яток історії, культури і архітектури, природних пам'яток; підтримки соціально незахищених категорій громадян та з іншою, визначеною благодійниками, метою.

2. Надання матеріальної і фінансової допомоги міській громаді може здійснюватися через цільові фонди, утворені міською радою, які є складовою спеціального фонду міського бюджету.

3. Міська влада сприяє розвитку добродійності, створює умови для роботи благодійних організацій, діяльність яких спрямована на підтримку міської громади.

Стаття 55. Право на оскарження рішень органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Кожен сумчанин має право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів і посадових осіб міського самоврядування.

2. Кожен сумчанин має право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди, заподіяної незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування при здійсненні ними своїх повноважень.

3. Шкода, заподіяна громадянам у результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів міського самоврядування, відшкодовується за рахунок коштів міського бюджету, а в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності посадових осіб міського самоврядування – за рахунок їх власних коштів у порядку, встановленому законом.

Стаття 56. Міська громада

- 1. Міська громада (територіальна громада міста Суми) складається із сумчан – жителів, що постійно проживають у межах міста Суми.
- 2. Міська громада є виразником колективних інтересів сумчан.
- 3. Міська громада є первинним суб'єктом міського самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень.
- 4. Правовий статус міської громади визначається Конституцією та законами України, цим Статутом.

Стаття 57. Основна мета, права і обов'язки міської громади

- 1. Основною метою міської громади є створення для загального блага умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток кожного сумчанина, здійснення визначених Конституцією, законами України та цим Статутом його прав і свобод.
- 2. Для досягнення основної мети міська громада здійснює своє конституційне право на міське самоврядування.
- 3. Визнання, дотримання і захист прав і свобод людини та громадянина на території міста Суми – обов'язок міської громади.

Стаття 58. Повноваження міської громади

- 1. Міська громада правоздатна безпосередньо або через органи і посадових осіб міського самоврядування розглядати і вирішувати будь-яке питання місцевого значення, віднесене Конституцією і законами України до відання міського самоврядування.
- 2. До повноважень міської громади, що здійснюються через вибори, референдуми та інші форми безпосередньої демократії, належать:
 - а) формування міської ради, обрання міського голови і прийнятті рішень про дострокове припинення їхніх повноважень;
 - б) заслуховування звітів депутатів і міського голови;
 - в) здійснення контролю за діяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування у встановлених законами України і Статутом формах;
 - г) об'єднання з іншими територіальними громадами і вихід з таких об'єднань відповідно до закону.
- 3. Не можуть безпосередньо вирішуватися міською громадою питання виконання делегованих міському самоврядуванню повноважень органів виконавчої влади.

Стаття 59. Міське самоврядування

- 1. Міське самоврядування – це гарантоване державою право та реальна здатність міської громади вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.
- 2. Міська громада здійснює міське самоврядування в межах міста Суми як самостійно – через форми прямого народного волевиявлення (вибори, референдуми, інші форми безпосередньої демократії), так і через органи та посадових осіб міського самоврядування.
- 3. Обмеження прав міської громади на міське самоврядування згідно з Конституцією та законами України може бути застосоване тільки в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Стаття 60. Права сумчан на участь у міському самоврядуванні

1. Кожному сумчанину, що має право голосу на виборах, ³⁶ забезпечується вся повнота прав на участь у міському самоврядуванні.

2. Сумчани мають право:

а) безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування в різноманітних формах прямого волевиявлення;

б) обирати і бути обраними до органів міського самоврядування;

в) брати участь у прийнятті рішень про дострокове припинення повноважень міської ради, окремих депутатів, міського голови у встановленому законом порядку;

г) брати участь у здійсненні контролю за діяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування у встановлених законом і цим Статутом формах;

г) одержувати повну й достовірну інформацію про діяльність органів і посадових осіб міського самоврядування відповідно до закону, знайомитися у встановленому порядку з документами й іншими матеріалами органів міського самоврядування;

д) подавати індивідуальні й колективні звернення (скарги, заяви, пропозиції) органам і посадовим особам міського самоврядування й одержувати на них відповіді у встановлені законом терміни;

е) на персональний прийом посадовими особами органів міського самоврядування;

є) доступу до служби в органах міського самоврядування;

ж) брати участь у створенні органів самоорганізації населення.

3. Здійснення права на участь у міському самоврядуванні не повинно порушувати права та свободи інших осіб, права органів міського самоврядування і міської громади в цілому.

4. Будь-які обмеження права сумчан на участь у міському самоврядуванні залежно від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, терміну проживання на території міста, за мовними та іншими ознаками забороняються.

Стаття 61. Форми безпосередньої участі сумчан у міському самоврядуванні

1. Право сумчан безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування може бути реалізоване участю в:

а) виборах міського голови, депутатів міської ради;

б) міському референдумі;

в) загальних зборах громадян за місцем проживання;

г) громадських слуханнях;

г) місцевих ініціативах;

д) подачі індивідуальних та колективних звернень, у тому числі електронних петицій;

е) обговоренні питань міського життя;

є) загальноміських та територіальних толоках;

ж) масових мирних акціях (мітингах, походах, пікетуваннях, демонстраціях);

з) інших не заборонених законом формах здійснення міського самоврядування. (37)

Стаття 62. Місцеві вибори

1. Місцеві вибори – це форма прямого волевиявлення сумчан щодо обрання міського голови, депутатів міської ради голосуванням громадян, які мають право голосу.

Місцеві вибори є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням.

2. Сумчани мають право у встановленому законом порядку висувати кандидатів у депутати міської ради і кандидатів на посаду міського голови, що реалізується через міські організації політичних партій або шляхом самовисування.

3. Порядок призначення, організації і проведення виборів депутатів міської ради, міського голови регулюються Конституцією та законами України, а також прийнятими відповідно до них іншими актами законодавства.

Стаття 63. Міський референдум

1. Міський референдум – це спосіб прийняття рішень з питань, віднесених Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, прямим волевиявленням членів міської громади, що мають право голосу на місцевих виборах.

На міський референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади, питання затвердження міського бюджету та встановлення місцевих податків і зборів, а також інші визначені законом питання.

2. Рішення, прийняті міським референдумом, є обов'язковими для виконання на території міста.

Якщо для реалізації рішення міського референдуму потрібне прийняття іншого правового акта, орган міського самоврядування, до компетенції якого належить дане питання, зобов'язаний прийняти такий акт невідкладно, але не пізніше, ніж у місячний термін після набрання чинності рішенням міського референдуму.

3. Порядок призначення та проведення міського референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом.

Стаття 64. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення скликаються за місцем проживання громадян (збори мешканців під'їзду, будинку, вулиці, кварталу, мікрорайону, району в місті, міста в цілому) для обговорення або вирішення питань міського життя. У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори громадян, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян від відповідних територіальних утворень.

2. У роботі загальних зборів громадян за місцем проживання (далі – загальні збори) можуть брати участь сумчани, які досягли на час їх проведення 18 років і проживають на відповідній території. Не мають права голосу сумчани, яких визнано судом недієздатними. У роботі загальних

зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування, представники органів виконавчої влади, а також представники підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, органів самоорганізації населення за територіальним принципом.

3. Загальні збори, збори (конференція) представників мають право:

а) обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, а також такі, що стосуються інтересів мешканців відповідної території;

б) уносити пропозиції до органів міського самоврядування щодо вирішення питань місцевого значення;

в) обговорювати проекти рішень міської ради і її органів;

г) заслуховувати звіти органів і посадових осіб міського самоврядування відповідно до чинного законодавства;

г) ініціювати перед міською радою створення органів самоорганізації населення, визначати їх загальний склад, переобирати орган самоорганізації населення, відкликати, обирати окремих його членів замість вибулих чи змінювати кількісний склад органу самоорганізації населення, визначати умови оплати праці керівника та секретаря органу самоорганізації населення;

д) затверджувати положення про орган самоорганізації населення, уносити до нього зміни та доповнення;

е) розглядати питання про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни, сім'ям загиблих воїнів, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених громадян, вносити пропозиції з цих питань до органів міського самоврядування;

е) вимагати від органів міського самоврядування надання інформації про стан навколишнього природного середовища;

ж) обговорювати дії або бездіяльність посадових осіб органів міського самоврядування, унаслідок яких чиниться шкода інтересам міської громади, подавати міській раді пропозиції про вжиття щодо таких осіб відповідних заходів;

з) обговорювати інші питання, що стосуються інтересів міської громади.

4. Порядок скликання і проведення загальних зборів, зборів (конференції) представників визначається цим Статутом та Положенням про загальні збори громадян за місцем проживання, що його затверджує міська рада.

5. Загальні збори є правоздатними, якщо в їх роботі бере участь більше половини сумчан, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у загальних зборах, а у разі проведення зборів (конференції) представників – не менше двох третин представників відповідних територіальних утворень.

6. З питань, що розглядаються, загальні збори, збори (конференція) представників приймають рішення. Ці рішення враховуються органами міського самоврядування в їх діяльності. Для органів самоорганізації населення рішення загальних зборів, зборів (конференції) представників, які їх обрали, є обов'язковими для виконання.

Стаття 65. Громадські слухання

(39)

1. Міська громада має право проводити громадські слухання – зустрічатися з депутатами Сумської міської ради та посадовими особами органів міського самоврядування, під час яких члени міської громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання органів міського самоврядування.

2. Громадські слухання є формою безпосередньої участі громадян у здійсненні повноважень міського самоврядування, передбачених Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», іншими нормативно-правовими актами.

3. Громадські слухання проводяться не рідше одного разу на рік.

4. Громадські слухання можуть проводитися з ініціативи міського голови, міської ради або виконавчого комітету, міської громади, інших суб'єктів відповідно до вимог чинного законодавства. Громадські слухання з ініціативи міської громади можуть проводитися за умови колективного звернення з відповідною вимогою, яке підписали не менш як 500 сумчан.

5. Порядок організації та проведення громадських слухань, у тому числі у сфері житлово-комунальних послуг, визначається цим Статутом та Положенням про громадські слухання в місті Суми, затвердженого рішенням Сумської міської ради.

6. Пропозиції, внесені за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органами і посадовими особами міського самоврядування.

Стаття 66. Місцеві ініціативи

1. Сумчани мають право ініціювати розгляд міською радою (у порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування.

2. Місцева ініціатива – це викладена в письмовій формі офіційна пропозиція з питань, які належать до відання місцевого самоврядування, внесена у встановленому порядку до Сумської міської ради для розгляду та прийнятті відповідного рішення в межах її компетенції.

3. Механізм внесення місцевої ініціативи на розгляд міської ради визначається відповідним Порядком, що його затверджує міська рада.

4. Місцева ініціатива, внесена на розгляд міської ради у встановленому порядку, підлягає обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради за участю членів ініціативної групи з питань місцевої ініціативи.

Стаття 67. Колективні та індивідуальні звернення сумчан до органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Сумчани мають право подавати індивідуальні та колективні звернення (заяви/клопотання, пропозиції/зауваження, скарги) в письмовій або усній формі до міської ради, депутатів міської ради, міського голови, його заступників, інших органів та посадових осіб міського самоврядування.

2. Колективними визнаються звернення, подане групою осіб. Особливою формою колективного звернення громадян до органу міського самоврядування є електронна петиція.

3. Звернення громадян, які мають встановлені законодавством пільги, розглядаються у першочерговому порядку.

4. Колективні та індивідуальні звернення сумчан, оформлені належним чином і подані у встановленому порядку, підлягають обов'язковому прийняттю та розгляду, на них дається обґрунтована відповідь у встановлені законом терміни.

5. Порядок розгляду і надання відповідей заявникам визначається Положенням про порядок розгляду звернень громадян до органів і посадових осіб Сумської міської ради, що його затверджує міська рада.

Стаття 68. Право на особисту участь в обговоренні питань міського життя

1. Кожен сумчанин має право вільно обговорювати важливі питання життя міста.

2. З метою залучення сумчан до обговорення питань міського життя й урахування громадської думки органи міського самоврядування оприлюднюють у міських засобах масової інформації проекти програм соціально-економічного розвитку міста і приватизації об'єктів комунальної власності, міського бюджету, регуляторних актів, інших правових актів, що стосуються інтересів сумчан.

Стаття 69. Загальноміські та територіальні толоки

1. З метою поліпшення благоустрою міста, наведення чистоти та належного санітарного стану на його території можуть проводитися загальноміські, районні, мікрорайонні, квартальні, вуличні та будинкові толоки.

2. Ініціаторами толок можуть бути мешканці міста, трудові колективи, професійні спілки, громадські організації, осередки політичних партій, підприємства, установи, організації всіх форм власності, навчальні заклади, органи самоорганізації населення, міська влада.

3. Толоки проводяться на засадах добровільності та безоплатності у вихідні дні або в інші дні тижня в позаробочий час.

4. Міська влада надає підтримку ініціаторам і організаторам толок, інформує мешканців міста про проведення і результати загальноміських толок, сприяє їх організаційному та матеріальному забезпеченню.

Стаття 70. Участь у масових мирних акціях

1. Сумчани мають право відповідно до Конституції України збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи, маніфестації, демонстрації.

Метою таких акцій може бути привернення уваги органів і посадових осіб міського самоврядування до актуальних проблем загальноміського значення, що вимагають негайного розв'язання; до проблем соціального забезпечення мешканців міста, охорони довкілля, підтримання громадської безпеки тощо.

2. Про мету, час і місце проведення масових акцій їх організатори завчасно сповіщають міську владу у спосіб, визначений чинним законодавством та Положенням про порядок організації і проведення масових акцій у місті Суми, що його затверджує міська рада.

3. Якщо мета масових акцій суперечить положенням Конституції України та інтересам національної безпеки, їх проведення може спричинити порушення громадського порядку, створити реальну небезпеку заворушень чи злочинів, загрозу здоров'ю населенню або правам і свободам інших людей, відповідні органи та посадові особи міського самоврядування зобов'язані звернутися до суду, який може заборонити проведення таких масових акцій.

Стаття 71. Інші форми участі сумчан у міському самоврядуванні

1. Перелік форм участі мешканців міста у здійсненні міського самоврядування, визначений цим Статутом, не є вичерпним.

2. Міська влада сприяє становленню нових форм участі сумчан у здійсненні міського самоврядування.

3. Мешканці міста можуть бути членами комісій, що утворюються на громадських засадах при органах і посадових особах міського самоврядування. Порядок діяльності вказаних комісій визначається Положенням про кожену з цих комісій, що затверджується за встановленою процедурою.

4. Сумчани можуть брати участь у роботі громадських рад, що утворюються для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації місцевої політики.

За рішенням органів та посадових осіб міського самоврядування можуть бути утворені ради пенсіонерів, інвалідів, іноземців, біженців, воїнів-інтернаціоналістів, учасників бойових дій та членів сімей загиблих воїнів, учасників ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи, військовослужбовців, не забезпечених житлом, тощо.

Положення про кожену з цих рад затверджуються тим органом міського самоврядування або міським головою, який її утворив.

5. Міська влада може проводити консультації з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку міста, реалізації та захисту прав і свобод сумчан, задоволення їх економічних, соціальних, культурних та інших інтересів.

6. Мешканці міста згідно з чинним законодавством можуть брати участь у проведенні громадських експертиз нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів органів міського самоврядування, подавати за результатами експертизи пропозиції до відповідних органів, отримувати від відповідних органів інформацію про врахування поданих пропозицій.

7. Сумчани можуть залучатися на добровільних засадах до виконання громадських робіт з благоустрою території міста, надання послуг соціально незахищеним категоріям громадян.

Стаття 72. Участь у здійсненні міського самоврядування через об'єднання громадян та структурні утворення політичних партій

1. Сумчани можуть брати участь у здійсненні міського самоврядування через діяльність зареєстрованих в установленому законом порядку політичних партій, їхніх організацій та інших структурних утворень, передбачених статутом партії, та об'єднань громадян, членами яких вони є.

2. Об'єднання громадян і міські організації, первинні осередки чи інші структурні утворення політичних партій сприяють формуванню активної громадської позиції сумчан, залученню їх до обговорення важливих питань соціально-економічного та культурного розвитку міста та до участі в місцевих виборах.

Об'єднання громадян можуть брати участь у роботі громадських рад, комісій, утворених на громадських засадах при органах і посадових особах міського самоврядування; у проведенні громадських слухань і громадських експертиз нормативно-правових актів (їх проектів) органів міського самоврядування.

3. Міська влада створює належні умови для участі об'єднань громадян і політичних партій у здійсненні міського самоврядування.

Стаття 73. Побратимські зв'язки міської громади

1. Міська громада прагне налагодження дружніх зв'язків з територіальними громадами міст-обласних центрів України, громадами міст-побратимів інших країн світу.

2. Побратимські зв'язки міської громади мають сприяти:

а) зміцненню дружби між народами та налагодженню економічного і культурного співробітництва між державами та міськими громадами;

б) обмінові досвідом здійснення міського самоврядування з метою удосконалення системи управління містом;

в) вивченню способів і механізмів розв'язання соціально-економічних проблем в інших країнах світу, впровадженню їхнього досвіду в себе;

г) залученню мешканців міста до історичних та культурних цінностей інших народів;

г) поширенню інформації про можливості та соціально-економічні й культурні досягнення міста;

д) залученню інвестицій у промисловість та комунальне господарство міста;

е) розвитку туризму та пов'язаної з ним інфраструктури.

3. Міська влада сприяє розвитку міжнародних зв'язків міської громади з громадами міст-побратимів інших країн світу, здійснює обмін делегаціями посадових осіб та депутатів міської ради, керівників та представників комунальних підприємств, установ і організацій міста; представників різних професій, дітей і молоді, мистецьких колективів та колективів художньої самодіяльності, спортсменів та спортивних команд.

Розділ IV. МІСЬКА ВЛАДА

Стаття 74. Система міської влади

1. До системи міської влади, через яку міська громада здійснює міське самоврядування, входять:

а) міська рада;

б) міський голова;

в) виконавчий комітет міської ради, департаменти, управління, відділи, служби та інші виконавчі органи міської ради;

г) органи самоорганізації населення.

2. У місті за рішенням міської громади або міської ради відповідно до закону можуть утворюватися районні в місті ради. Районні в місті ради утворюють свої виконавчі органи та обирають голову ради, який одночасно є і головою її виконавчого комітету.

Стаття 75. Основні принципи діяльності міської влади

1. Діяльність міської влади ґрунтується на принципах прозорості, відповідальності та ефективності.

2. Принцип прозорості передбачає широке висвітлення діяльності міської влади в засобах масової інформації, залучення громадськості до обговорення актуальних питань життя міста, роз'яснення мотивів прийняття та суті рішень, що стосуються інтересів міської громади.

3. Принцип відповідальності ґрунтується на визначеному законом та цим Статутом обов'язку органів і посадових осіб міського самоврядування періодично звітувати перед міською громадою про свою діяльність, нести відповідальність згідно з чинним законодавством за дії чи бездіяльність, що завдали шкоди інтересам міської громади.

4. Принцип ефективності накладає на міську владу обов'язок досягати запланованих цілей при залученні мінімального обсягу матеріальних та фінансових ресурсів з отриманням максимально можливого результату.

Стаття 76. Міська рада – представницький орган міської громади

1. Міська рада є органом, що представляє міську громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження міського самоврядування, визначені Конституцією та законами України.

2. Міська рада складається з депутатів, які обираються міською громадою на строк, визначений Конституцією України.

3. Міська рада має право розглядати і вирішувати питання, віднесені Конституцією і законами України до її відання. Перелік питань, що вирішуються виключно на пленарних засіданнях міської ради, визначається Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами України. Порядок формування та організації діяльності міської ради визначаються чинним законодавством, Регламентом роботи Сумської міської ради, іншими нормативно-правовими актами.

4. Міська рада проводить свою роботу сесійно. Сесія складається з пленарних засідань ради, а також засідань постійних комісій ради.

Пленарні засідання міської ради є відкритими і гласними. У разі необхідності рада може прийняти рішення про проведення закритого пленарного засідання.

5. Міська рада утворює органи ради, що обираються з числа її депутатів, для вивчення, попереднього розгляду й підготовки питань, які належать до її відання, здійснення контролю за виконанням рішень ради (постійні комісії ради) та для здійснення контролю з конкретно визначених міською радою питань, що належать до повноважень міського самоврядування (тимчасові контрольні комісії ради). Перелік та функціональна спрямованість постійних комісій, порядок їх формування та права визначаються Регламентом роботи Сумської міської ради та Положенням про постійні комісії Сумської міської ради, що їх затверджує міська рада.

6. Міська громада може достроково припинити повноваження міської ради, якщо рада прийняла рішення з порушенням Конституції або законів України, прав і свобод громадян, ігноруючи при цьому вимоги компетентних органів про приведення цих рішень у відповідність із законом; не проводить без поважних причин сесії ради у встановлені законом строки або не вирішує питання, віднесені до її відання. Питання дострокового припинення повноважень міської ради виносяться на місцевий референдум.

Стаття 77. Депутати міської ради та їхні виборці

1. Депутат міської ради є представником інтересів міської громади, який відповідно до Конституції та законів України обирається на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

2. Депутат міської ради зобов'язаний:

а) підтримувати зв'язок з виборцями, міською громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, розташованими на території міста;

б) не рідше одного разу на півріччя інформувати виборців про роботу міської ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, міського бюджету, рішень ради і доручень виборців;

в) вивчати громадську думку, потреби міської громади, безпосередньо брати участь в їх вирішенні;

г) визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців; вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців, розглядати їхні звернення, вживати заходів щодо забезпечення оперативного їх вирішення;

г) виконувати інші обов'язки, покладені на нього чинними нормативно-правовими актами.

3. Депутат міської ради є підзвітним виборцям свого виборчого округу. Він періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями свого виборчого округу. Міська рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів міської ради перед виборцями.

Звіт депутата міської ради може бути проведено у будь-який час на вимогу зборів громадян за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення.

Депутат міської ради не пізніше як за сім днів повідомляє виборців про час і місце проведення звіту через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб.

Звіт депутата міської ради повинен містити відомості про його діяльність у раді та її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень міської ради, її органів, а також доручень виборців.

4. Виборці можуть давати своєму депутатові міської ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що впливають з потреб виборчого округу чи міської громади в цілому. Доручення виборців не

повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання міської ради та її органів. 45

Доручення виборців депутатові міської ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

Доручення виборців, виконання яких потребує прийняття міською радою або її виконавчими органами рішення, фінансових або інших матеріальних витрат, доводиться депутатом міської ради до відома ради або її органів.

Депутат міської ради періодично інформує своїх виборців про результати розгляду радою та її виконавчими органами доручень виборців та особисту участь в організації їх виконання.

5. Депутат міської ради є повноважним і рівноправним членом міської ради. Його повноваження і діяльність у міській раді визначаються Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Регламентом роботи Сумської міської ради та іншими нормативно-правовими актами.

6. Депутат міської ради, який не виправдав довір'я виборців, може бути в будь-який час відкликаний ними у встановленому законом порядку.

Стаття 78. Міський голова і міська громада

1. Міський голова є головною посадовою особою міської громади. Він обирається міською громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування на строк, визначений Конституцією України, у порядку, встановленому законом, і здійснює свої повноваження на постійній основі.

2. Діяльність і повноваження міського голови визначаються Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламентом роботи Сумської міської ради, Регламентом роботи виконавчих органів Сумської міської ради та іншими нормативно-правовими актами.

3. При здійсненні наданих повноважень міський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед міською громадою.

Міський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед міською громадою на відкритій зустрічі з громадянами. Порядок організації і проведення такої зустрічі визначається Положенням про щорічний звіт міського голови перед міською громадою, що його затверджує міська рада.

4. Міський голова щорічно звітує міській раді про здійснення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності виконавчими органами ради.

На вимогу не менше половини депутатів міської ради міський голова зобов'язаний прозвітувати перед радою про роботу виконавчих органів ради у будь-який визначений ними термін.

5. Повноваження міського голови можуть бути припинені достроково у випадках, передбачених чинним законодавством.

6. Міський голова має регалії й атрибути, Положення про які затверджується міською радою.

Стаття 79. Виконавчі органи міської ради

1. Виконавчими органами міської ради є її виконавчий комітет, департаменти, управління, відділи, служби та інші утворені міською радою виконавчі органи.

2. У встановлених законодавством межах виконавчі органи міської ради здійснюють власні і делеговані повноваження у сферах і галузях, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами України.

3. Виконавчий комітет створюється Сумською міською радою на строк її повноважень. Очолює виконавчий комітет міський голова.

Порядок утворення і діяльності виконавчого комітету визначається чинним законодавством, Регламентом роботи Сумської міської ради і Регламентом роботи виконавчих органів Сумської міської ради.

Виконавчий комітет попередньо розглядає проекти місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку, цільових програм з інших питань, місцевого бюджету, проекти рішень з інших питань, що вносяться на розгляд міської ради; координує діяльність інших виконавчих органів міської ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності міської громади, заслуховує звіти про роботу їх керівників; має право змінювати або скасовувати акти підпорядкованих йому виконавчих органів міської ради, а також їх посадових осіб.

4. Міська рада в межах затверджених нею структури і штатів може створювати департаменти, управління, відділи, служби та інші виконавчі органи для здійснення повноважень, що належать до відання виконавчих органів ради. Діяльність зазначених виконавчих органів ради здійснюється відповідно до Положень про департаменти, управління, відділи, служби та інші виконавчі органи Сумської міської ради, що їх затверджує міська рада.

5. Виконавчі органи міської ради є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед міською громадою. Вони періодично, але не менш як два рази на рік, інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, міського бюджету, з інших питань місцевого значення, звітують перед міською громадою про свою діяльність.

6. Міський голова, секретар ради, перший заступник міського голови, заступник міського голови, керуючий справами виконавчого комітету, заступники міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради та керівники виконавчих органів міської ради проводять особистий прийом громадян згідно з затвердженими графіками.

Стаття 80. Організація управління районами міста

Відповідно до Конституції та законів України питання організації управління районами в місті належить до компетенції міської ради.

Стаття 81. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Органи і посадові особи міського самоврядування в межах своїх повноважень приймають нормативні та інші акти у формі:

- а) міська рада – рішень;
- б) міський голова – розпоряджень;
- в) виконавчий комітет міської ради – рішень;

г) керівники департаментів, управлінь, відділів, служб, інших виконавчих органів – наказів або інших актів, визначених законодавством. 48

2. Акти міської ради, міського голови, виконавчого комітету міської ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

3. Нормативно-правові акти органів і посадових осіб міського самоврядування доводяться до відома населення і набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо цими актами не встановлено більш пізній строк уведення їх у дію.

4. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». Проекти актів органів міського самоврядування оприлюднюються в порядку, передбаченому чинними нормативно-правовими актами.

5. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

Стаття 82. Адміністративна комісія

1. Адміністративна комісія – це колегіальний орган, який утворюється при виконавчому комітеті міської ради для розгляду і вирішення всіх справ про адміністративні правопорушення, за винятком справ, віднесених Кодексом України про адміністративні правопорушення до відання інших органів (посадових осіб).

2. Розгляд і вирішення справ в адміністративній комісії має сприяти вихованню громадян у дусі точного і неухильного додержання законів, правил співжиття, чесного ставлення до державного і громадського обов'язку, поваги до прав, честі й гідності громадян, а також запобіганню вчиненню нових правопорушень як самими правопорушниками, так і іншими особами.

3. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення адміністративній комісії визначається Кодексом України про адміністративні правопорушення.

4. Порядок створення і склад адміністративної комісії, порядок розгляду нею справ про адміністративні правопорушення визначається чинним законодавством та Положенням про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Сумської міської ради, що його затверджує виконавчий комітет.

Стаття 83. Громадський порядок на території міста

1. Міська влада в межах повноважень вживає необхідних заходів для забезпечення громадського порядку та безпеки на території міста, зокрема, шляхом врегулювання питань проведення в місті масових заходів; організації дорожнього руху; заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на території міста.

2. Для забезпечення законності, правопорядку, охорони прав і свобод громадян на території міста відповідно до закону можуть створюватися та утримуватися за рахунок міського бюджету муніципальні формування з охорони громадського порядку.

Стаття 84. Органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення – це представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території міста або його частини, для вирішення таких завдань:

а) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;

б) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;

в) участі в реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

2. Органами самоорганізації населення є:

а) будинкові комітети;

б) вуличні комітети;

в) квартальні комітети;

г) комітети мікрорайонів;

г) комітети районів у місті.

3. Порядок створення і діяльності органів самоорганізації населення визначаються Законом України «Про органи самоорганізації населення».

4. Органу самоорганізації населення в межах території його діяльності під час його утворення можуть надаватися власні повноваження, які визначені Законом України «Про органи самоорганізації населення».

Міська рада може додатково наділяти органи самоорганізації населення частиною своїх повноважень (делеговані повноваження органу самоорганізації населення) з одночасною передачею йому додаткових коштів, а також матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для здійснення цих повноважень, здійснює контроль за їх виконанням.

Стаття 85. Участь у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування

1. Органи місцевого самоврядування з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів міської громади, сприяння місцевому розвитку можуть об'єднуватися (вступати) в асоціації органів місцевого самоврядування та їх добровільні об'єднання, що мають місцевий, всеукраїнський статус і зареєстровані згідно з чинним законодавством України. Членом асоціації може бути Сумська міська рада. Сумська міська рада може бути членом лише однієї всеукраїнської асоціації.

2. Міські ради та їх асоціації можуть входити до відповідних міжнародних асоціацій, інших добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування.

3. Асоціаціям та іншим добровільним об'єднанням органів місцевого самоврядування не можуть передаватися владні повноваження органів міського самоврядування.

Стаття 86. Відносини міської влади з органами державної влади

1. Відносини органів і посадових осіб міського самоврядування з органами державної влади, діяльність яких поширюється на територію міста, будуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги, ефективного розв'язання проблем соціально-економічного і культурного розвитку міста, належної реалізації в місті функцій виконавчої влади.

2. Міська влада здійснює функції міського самоврядування незалежно від органів державної влади. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування може здійснюватися лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, і не повинен призводити до втручання органів державної влади чи їх посадових осіб у здійснення органами та посадовими особами міського самоврядування наданих їм власних повноважень.

3. Органи та посадові особи міського самоврядування з питань здійснення ними делегованих повноважень органів виконавчої влади є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

4. Міський голова представляє міську громаду, міську раду та її виконавчий комітет у відносинах з державними органами.

Стаття 87. Відносини та співпраця міської влади з підприємствами, установами і організаціями різних форм власності

1. Відносини міської влади з підприємствами, установами і організаціями, що розташовані на території міста, ґрунтуються на суворому дотриманні законодавства і визначаються формою їх власності.

2. До підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності міської громади, відповідні органи і посадові особи міського самоврядування можуть здійснювати такі функції:

а) утворювати, реорганізовувати, перепрофільовувати та ліквідувати підприємства, установи і організації комунальної власності міської громади в порядку, визначеному законодавством; призначати та звільняти з посади їхніх керівників згідно з законом;

б) визначати організаційні форми, мету, основні напрями діяльності, затверджувати статuti створюваних ними підприємств, установ та організацій;

в) встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньообудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги;

г) вирішувати питання відчуження відповідно до закону комунального майна;

ґ) встановлювати для підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності міської громади, розмір частки прибутку, яка підлягає зарахуванню до міського бюджету;

д) контролювати ефективність і законність використання майна комунальних підприємств, установ і організацій міста в порядку, визначеному чинним законодавством;

е) виконувати інші функції, передбачені чинним законодавством.

3. З підприємствами, установами і організаціями, які не перебувають у комунальній власності міської громади, органи і посадові особи міського самоврядування будують свої відносини на договірній та податковій основі.

При цьому органи і посадові особи міського самоврядування в межах повноважень, визначених законодавством, можуть приймати рішення щодо:

а) надання відповідно до чинного законодавства певним категоріям юридичних осіб пільг по місцевим податкам і зборам;

б) залучення в установленому законом порядку підприємств, установ та організацій до робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

в) залучення підприємств, установ та організацій до участі в комплексному соціально-економічному розвитку міста;

г) залучення підприємств, установ та організацій до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;

г) розміщення замовлень на виробництво продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для міської громади, на підприємствах, в установах та організаціях;

д) залучення підприємств, установ та організацій до участі в розвитку потужностей будівельної індустрії і промисловості будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування;

е) інших питань у рамках чинного законодавства.

Стаття 88. Міжнародне співробітництво

1. Міська влада може самостійно здійснювати міжнародну діяльність у випадках та порядку, встановлених чинним законодавством України.

Органи міського самоврядування діють як суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності лише через створені ними зовнішньоекономічні комерційні організації, які мають статус юридичної особи України.

2. Пріоритетною в міжнародній діяльності органів міського самоврядування визнається участь у:

а) співробітництві міських громад у рамках руху міст-побратимів;

б) об'єднаннях зарубіжних суб'єктів місцевого самоврядування з проблематики, що визнана важливою для міської громади;

в) заходах представницького для міської громади характеру;

г) заходах, що мають на меті отримання конкретної допомоги для міської громади, що сприяють залученню інвестицій на розвиток міста та його інфраструктури або передбачають здійснення спільних проектів;

г) заходах, визначених міжнародними угодами України або таких, що проводяться в рамках міждержавних програм.

3. Органи міського самоврядування з метою розвитку зовнішньоекономічних, науково-технічних, культурних, спортивних та інших зв'язків мають право укладати угоди про співробітництво з зарубіжними суб'єктами місцевого самоврядування та щорічні протоколи щодо здійснення

57
конкретних заходів у рамках цих угод. Підписані уповноваженими посадовими особами угоди і домовленості обов'язково затверджуються міською радою.

Стаття 89. Регуляторна політика

1. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності - напрям місцевої політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання міської влади в діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

2. Регуляторна політика базується на принципах доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, прозорості та врахування громадської думки.

3. Забезпечення здійснення регуляторної політики спрямоване на встановлення єдиного підходу до планування діяльності, підготовки, прийняття, відстеження результативності та перегляду регуляторних актів.

Розділ V. ВЛАСНІСТЬ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ

Стаття 90. Комунальна власність міської громади

1. Міська громада має право комунальної власності - право на свій розсуд і на підставі закону безпосередньо і через органи міського самоврядування володіти, користуватися та розпоряджатися нею. Об'єкти права комунальної власності можуть знаходитися як на території міста, так і за його межами.

2. До об'єктів права комунальної власності міської громади належать:

- а) рухоме та нерухоме майно;
- б) надходження міського бюджету;
- в) землі в межах міста, крім земельних ділянок приватної та державної власності, а також земельні ділянки, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна комунальної власності незалежно від місця їх розташування;
- г) водойми загального користування та інші природні ресурси;
- г) підприємства, установи, організації, у тому числі банки, страхові товариства, а також пенсійні фонди, частки в майні підприємств;
- д) житловий фонд, нежитлові приміщення;
- е) заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування;
- є) об'єкти загальноміського користування: дороги, мости, шляхопроводи, площі, парки, сквери, фонтани, підземні переходи, громадські вбиральні, дамби та гідронамиви, колодязі, артезіанські свердловини, зливово каналізація;
- ж) кладовища;
- з) цінні папери та інші фінансові активи;
- и) частки в спільній власності територіальних громад, що перебуває в управлінні обласної ради;

і) інше майно і майнові права, рухомі і нерухомі об'єкти, віднесені чинним законодавством до об'єктів права комунальної власності міської громади. (32)

3. Перелік об'єктів права комунальної власності міської громади затверджується міською радою за поданням виконавчого органу міської ради, що веде реєстр об'єктів комунальної власності.

4. Суб'єктом права комунальної власності є міська громада. Від її імені та в її інтересах управління об'єктами права комунальної власності здійснює міська рада та уповноважені нею органи.

5. Міська рада своїми рішеннями визначає порядок володіння, користування і розпорядження комунальною власністю міської громади, передачі окремих об'єктів комунальної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ і міст області. Окремі повноваження щодо управління майном, яке належить до комунальної власності міської громади, міська рада може своїм рішенням передати іншим органам з визначенням меж цих повноважень та умов їх здійснення.

Стаття 91. Міський бюджет

1. Міський бюджет (бюджет міського самоврядування) - це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами міського самоврядування протягом бюджетного періоду, який становить один календарний рік: починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

2. Діяльність органів міського самоврядування, пов'язана з міським бюджетом - бюджетний процес - охоплює:

- а) складання проекту бюджету;
- б) його розгляд;
- в) затвердження бюджету;
- г) його виконання;
- г) звітування про виконання бюджету;
- д) контроль за дотриманням бюджетного законодавства.

Складання проекту міського бюджету здійснюють виконавчі органи міської ради в порядку, визначеному Бюджетним кодексом України. Проект рішення про міський бюджет перед унесенням його на розгляд міської ради схвалюється виконавчим комітетом міської ради.

Попередній розгляд проекту міського бюджету в міській раді передбачає його вивчення, підготовку висновків і рекомендацій постійними комісіями міської ради.

Затвердження міського бюджету здійснюється на пленарному засіданні міської ради за процедурою, визначеною Регламентом роботи Сумської міської ради.

Квартальні та річні звіти про виконання міського бюджету подаються до міської ради її виконавчим комітетом у двомісячний строк після завершення відповідного бюджетного періоду. Перевірка звіту здійснюється комісією з питань бюджету міської ради, після чого міська рада затверджує звіт про виконання бюджету або приймає інше рішення з цього приводу.

3. Органи міського самоврядування забезпечують публікацію інформації про міський бюджет, у тому числі рішень про міський бюджет та

53
періодичних звітів про його виконання. Рішення про міський бюджет повинно бути оприлюднене не пізніше ніж через десять днів з дня його прийняття, інформація про виконання міського бюджету - не пізніше 1 березня року, що настає за роком звіту, у газетах, визначених міською радою.

4. Організаційно-процедурні питання щодо складання, розгляду, затвердження, виконання міського бюджету, звітування про його виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства визначаються Бюджетним регламентом Сумської міської ради.

Стаття 92. Доходи міського бюджету

1. Доходи міського бюджету формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Доходи міського бюджету – податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ).

Склад доходів міського бюджету визначається Бюджетним кодексом України та законом про Державний бюджет України.

Доходи міського бюджету зараховуються до загального або спеціального фонду міського бюджету (у т.ч. бюджету розвитку).

2. Основними джерелами доходів міського бюджету є:

а) податок на доходи фізичних осіб;

б) місцеві податки і збори (у т.ч. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; плата за землю; транспортний податок; єдиний податок; туристичний збір);

в) акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів;

г) надходження від орендної плати за користування майном, що перебуває в комунальній власності.

Стаття 93. Видатки міського бюджету

1. Видатки, які здійснюються органами міського самоврядування на потреби міської громади, їх розмір і цільове спрямування визначаються рішенням про міський бюджет.

Видатки міського бюджету формуються відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного Бюджетним кодексом України, для виконання повноважень органів міського самоврядування.

Міська рада та її виконавчі органи самостійно розпоряджаються коштами міського бюджету, визначають напрями їх використання.

Видатки міського бюджету здійснюються із загального та спеціального фондів міського бюджету відповідно до вимог Бюджетного кодексу України та закону про Державний бюджет України.

Стаття 94. Бюджет розвитку міського бюджету

Бюджет розвитку – доходи і видатки міського бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази.

Кошти бюджету розвитку спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного розвитку міста, пов'язаних із здійсненням

інвестиційної діяльності, здійснення інших заходів, пов'язаних з розширеним відтворенням, а також на погашення місцевого боргу. 54

Стаття 95. Дефіцит і профіцит міського бюджету

1. Дефіцит міського бюджету – це перевищення видатків міського бюджету над його доходами (з урахуванням різниці між наданням кредитів з бюджету та поверненням кредитів до бюджету).

Місцевий бюджет може затверджуватися з дефіцитом за загальним фондом у разі використання вільного залишку бюджетних коштів (шляхом внесення змін до рішення про міський бюджет за результатами річного звіту про виконання міського бюджету за попередній бюджетний період).

Міський бюджет може затверджуватися з дефіцитом за спеціальним фондом у разі залучення до бюджету розвитку коштів від місцевих запозичень, коштів із загального фонду міського бюджету, надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів, а також у разі використання залишків коштів спеціального фонду міського бюджету, крім власних надходжень бюджетних установ (шляхом внесення змін до рішення про міський бюджет за результатами річного звіту про виконання міського бюджету за попередній бюджетний період).

2. Профіцит міського бюджету – це перевищення доходів міського бюджету над його видатками (з урахуванням різниці між поверненням кредитів до бюджету та наданням кредитів з бюджету).

Міський бюджет може затверджуватися з профіцитом за загальним фондом у разі спрямування до бюджету розвитку коштів із загального фонду такого міського бюджету, виконання зобов'язань за непогашеними позиками, а також для забезпечення встановленого розміру оборотного залишку бюджетних коштів (шляхом внесення змін до рішення про міський бюджет за результатами річного звіту про виконання міського бюджету за попередній бюджетний період).

Міський бюджет може затверджуватися з профіцитом за спеціальним фондом у разі погашення місцевого боргу, придбання цінних паперів.

Стаття 96. Місцеві запозичення

1. Місцеве запозичення – операції з отримання до міського бюджету кредитів (позик) на умовах повернення, платності та строковості з метою фінансування міського бюджету.

Міська рада має право здійснювати місцеві внутрішні та зовнішні (шляхом отримання кредитів (позик) від міжнародних фінансових організацій) запозичення.

2. Місцеві запозичення здійснюються з метою фінансування бюджету розвитку міського бюджету та використовуються для створення, приросту чи оновлення стратегічних об'єктів довготривалого користування або об'єктів, які забезпечують виконання завдань міської ради, спрямованих на задоволення інтересів населення міської громади.

3. Обсяг та умови здійснення місцевих запозичень погоджуються з Міністерством фінансів України.

4. Порядок здійснення місцевих запозичень встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Запозичення до міського бюджету можуть здійснюватись у формі:

а) укладення договорів позики (кредитних договорів) з фінансовими установами;

б) випуску облігацій місцевих позик.

6. Запозичення до міського бюджету здійснюються за рішенням міської ради, в якому визначаються мета запозичення; форма здійснення запозичення; істотні умови запозичення – вид, розмір, валюта, строк, відсотки за користування запозиченням та строки їх сплати, а також розмір основної суми боргу; майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за запозиченням.

Стаття 97. Місцеві податки і збори

1. До місцевих податків належать:

а) податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок; плата за землю);

б) єдиний податок.

2. До місцевих зборів належать:

а) збір за місця для паркування транспортних засобів;

б) туристичний збір.

3. Міська рада приймає рішення про встановлення місцевих податків та зборів відповідно до Податкового кодексу України згідно з визначеним законом переліком у межах граничних розмірів ставок. Зарахування місцевих податків та зборів до міського бюджету здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України.

4. Не дозволяється міській раді встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

Стаття 98. Пільги за рахунок міського бюджету

1. Міська рада може надавати за рахунок міського бюджету пільги юридичним особам, фізичним особам-підприємцям і фізичним особам у випадках, передбачених законодавством.

Зазначені пільги поділяються на:

а) ті, що зменшують доходи міського бюджету (пільги по сплаті місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України);

б) ті, що збільшують видатки міського бюджету.

2. Пільги, що зменшують доходи міського бюджету, надаються шляхом:

а) податкового вирахування (знижки), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору;

б) зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору;

в) встановлення зниженої ставки податку та збору;

г) звільнення від сплати податку та збору.

Порядок надання податкових пільг визнається рішеннями міської ради про встановлення місцевих податків і зборів.

3. Пільги, що збільшують видатки з міського бюджету, можуть надаватися:

а) соціально-малозахищеним категоріям населення;

б) почесним громадянам міста та особам, нагородженим міськими відзнаками; (56)

в) міським громадським організаціям ветеранів війни відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Порядок надання пільг за рахунок міського бюджету юридичним особам та фізичним особам визначається відповідними Положеннями, що їх затверджує міська рада.

Стаття 99. Цільові фонди міського бюджету

1. Міська рада може утворювати цільові фонди, які є складовою спеціального фонду міського бюджету і наповнення яких здійснюється за рахунок коштів, отриманих від добровільних внесків та пожертв громадян, підприємств, установ, організацій усіх форм власності; за рахунок інших джерел, визначених законом.

2. Порядок формування та використання коштів цільових фондів міського бюджету визначається Положенням про цільові фонди міського бюджету, що його затверджує міська рада.

3. Міська рада щокварталу заслуховує і затверджує звіт про використання коштів цільових фондів міського бюджету або приймає з цього питання інше рішення.

Стаття 100. Участь органів міського самоврядування у фінансово-кредитних відносинах

1. Міська рада або за її рішенням виконавчі органи міської ради відповідно до законодавства можуть:

а) здійснювати місцеві запозичення;

б) отримувати позики міського бюджету: позики на покриття тимчасових касових розривів, що виникають за загальним фондом та бюджетом розвитку міського бюджету, у фінансових установах на строк до трьох місяців у межах поточного бюджетного періоду; позики на покриття тимчасових касових розривів міського бюджету, пов'язаних із забезпеченням захищених видатків загального фонду (покриваються Казначейством України в межах поточного бюджетного періоду);

в) створювати комунальні банки та інші фінансово-кредитні установи;

г) виступати гарантами кредитів підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності міської громади;

г) здійснювати розміщення тимчасово вільних коштів міського бюджету на депозитах з дотриманням вимог, встановлених Бюджетним кодексом України та іншими законами України.

2. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань підприємствами, установами та організаціями, що належать до комунальної власності міської громади, надаються лише на умовах платності, строковості, а також забезпечення виконання зобов'язань у спосіб, передбачений законом.

Стаття 101. Комунальне замовлення

1. Виконавчі органи міської ради мають право виступати замовниками на виконання робіт з благоустрою території міста, комунального обслуговування населення, будівництва та ремонту об'єктів соціального

призначення, виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, необхідних для побутових, соціально-культурних та інших потреб населення. (57)

2. Порядок та умови комунального замовлення визначаються Положенням про комунальне замовлення, яке затверджується міською радою.

3. Здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за кошти міського бюджету провадиться в порядку і за процедурами, визначеними чинним законодавством.

Стаття 102. Комунальне майно

1. До майна міської громади належить:

а) майно комунальних підприємств, установ, організацій, закріплене за ними (знаходиться на балансі) на основі права господарського відання або оперативного управління;

б) акції (частки, паї), що належать міській громаді у статутних капіталах господарських товариств;

в) комунальний житловий фонд;

г) інше майно міської громади.

2. Усе майно, розташоване на території міста, за винятком майна державної, приватної та інших установлених законом форм власності, та визнане згідно з чинним законодавством як безхазяйне, є комунальною власністю міської громади.

3. Підставою для набуття права комунальної власності на майно є:

а) передача майна, майнових прав міській громаді безоплатно державою, іншими суб'єктами права власності;

б) створення майна (товарів, продукції) у результаті господарської діяльності суб'єктів господарювання, заснованих на комунальній власності;

в) придбання майна органами міського самоврядування, комунальними підприємствами, установами, організаціями в порядку, встановленому чинним законодавством;

г) інші підстави, передбачені законом.

4. Міська рада або уповноважені нею виконавчі органи міської ради від імені та в інтересах міської громади відповідно до закону виконують майнові операції щодо комунального майна. Вони можуть:

а) передавати комунальне майно в постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам;

б) здавати об'єкти права комунальної власності в оренду чи концесію;

в) продавати і купувати комунальне майно;

г) використовувати комунальне майно як заставу;

г) вирішувати питання відчуження (приватизації) майна;

д) визначати в договорах (угодах) умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються або передаються в користування, оренду, концесію;

е) визначати в договорах відповідальність за їх неналежне виконання.

5. Припинення права комунальної власності на майно настає в разі:

а) передачі комунального майна в державну власність;

б) відчуження (приватизації) комунального майна в порядку, встановленому законом;

- в) знищення комунального майна;
- г) споживання речей комунальної власності.

58

Право комунальної власності міської громади може бути припинене в інших випадках, встановлених законом.

6. Порядок набуття, здійснення і припинення права комунальної власності на майно визначається чинним законодавством України.

Стаття 103. Комунальні підприємства, установи і організації

1. Міська рада від імені та в інтересах міської громади відповідно до закону може створювати, реорганізовувати, перепрофільовувати і ліквідувати комунальні підприємства, установи і організації, затверджувати їх статuti, визначати мету та предмет їх діяльності.

2. Комунальні комерційні підприємства здійснюють не заборонену законом виробничу, науково-дослідну, комерційну та іншу господарську діяльність з метою одержання прибутку.

Майно комунального комерційного підприємства перебуває в комунальній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання. Здійснюючи це право, комунальні підприємства володіють, користуються і розпоряджаються закріпленим за ними майном з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою міської ради у випадках, передбачених законодавством.

Комунальні підприємства несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах закріпленого за ними майна згідно з чинним законодавством.

3. Майно комунальних установ і закладів, які утримуються з міського бюджету, перебуває в комунальній власності і закріплюється за ними на праві оперативного управління. Здійснюючи це право, комунальні установи і заклади володіють, користуються і розпоряджаються закріпленим за ними майном для здійснення некомерційної господарської діяльності в межах, встановлених чинним законодавством та рішеннями міської ради.

Комунальні установи і заклади, які утримуються за рахунок міського бюджету, несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями лише коштами, що є в їхньому розпорядженні.

4. Міська рада не відповідає за зобов'язаннями створених нею юридичних осіб, а вони не відповідають за її зобов'язаннями.

Стаття 104. Міське господарство

1. Міське господарство складається з підприємств виробничої і соціальної сфери, які є комунальною власністю міської громади, а також підприємств тієї ж спеціалізації, що належать іншим власникам, але діяльність яких пов'язана переважно з обслуговуванням мешканців міста.

2. Міська рада оформлює свої взаємовідносини з підприємствами, що не перебувають у комунальній власності міської громади, шляхом укладання договорів (угод) про їх участь у наданні соціальних послуг мешканцям міста. Міська рада може надавати згідно з чинним законодавством відповідним категоріям платників пільги щодо сплати місцевих податків і зборів та інші передбачені законом пільги.

3. Міська рада та її виконавчі органи координують та контролюють у межах повноважень діяльність підприємств, що виявили бажання увійти до

складу міського господарства, з питань надання соціальних послуг міській громаді.

Стаття 105. Комунальне житло

1. До комунального житла належить житловий фонд, що перебуває у комунальній власності міської громади.

2. Комунальний житловий фонд формується шляхом:

а) будівництва нового житла;

б) реконструкції існуючих жилих будинків, а також переобладнання нежилих будинків у жилі;

в) дарування, передачі в комунальну власність житла, вилученого на підставі судових рішень чи визнаного в установленому законом порядку безхазяйним або відумерлим;

г) передачі забудовниками частки жилої площі в новозбудованих будинках на підставах, передбачених законодавством;

г) передачі з державної в комунальну власність міської громади житла державної власності;

д) набуття права власності на житло на інших підставах, не заборонених законом.

3. Від імені та в інтересах міської громади органи міського самоврядування:

а) здійснюють управління житловим фондом, організовують його належне утримання, обслуговування та ремонт;

б) здійснюють контроль за використанням житла за призначенням;

в) приймають рішення про зміну порядку використання житла, проведення його реконструкції, капітального ремонту;

г) ведуть облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, приймають рішення про надання цим громадянам житла з комунального житлового фонду на підставах і в порядку, визначених законом;

г) організовують у встановленому порядку продаж квартир, що перебувають у комунальній власності;

д) здійснюють вилучення з житлового фонду будинків, квартир (їх частин) шляхом приватизації;

е) приймають у комунальну власність житло, що безоплатно передається його власниками.

4. Органи міського самоврядування створюють усі умови для приватизації комунального житла.

Стаття 106. Землі міської громади

1. Усі землі в межах міста, крім земельних ділянок приватної та державної власності, а також земельні ділянки, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна комунальної власності незалежно від місця їх розташування, є комунальною власністю міської громади.

2. До структури земель міської громади входять:

а) землі житлової та громадської забудови;

б) землі історико-культурного призначення;

в) землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;

г) землі оздоровчого призначення;

- г) землі рекреаційного призначення;
- д) землі лісогосподарського призначення;
- е) землі водного фонду;
- є) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення;
- ж) землі сільськогосподарського призначення.

3. Міська громада може об'єднувати на договірних засадах належні їй земельні ділянки комунальної власності із земельними ділянками інших територіальних громад. Управління зазначеними земельними ділянками здійснюється відповідно до закону.

4. Зміна цільового призначення земель міста проводиться в установленому законом порядку.

Стаття 107. Право міської громади на землю

1. Міська громада набуває землю в комунальну власність у разі:

- а) передачі їй земель державної власності;
- б) відчуження земельних ділянок для суспільних потреб та з мотивів суспільної необхідності відповідно до закону;
- в) прийняття спадщини;
- г) придбання за договором купівлі-продажу, ренти, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;
- г) виникнення інших підстав, передбачених законом.

2. Підставами припинення права комунальної власності міської громади на землю є:

- а) передача земельних ділянок у державну власність;
- б) безоплатна приватизація земельних ділянок громадянами;
- в) продаж земельних ділянок громадянам, юридичним особам та іноземним державам;
- г) примусове відчуження за рішенням суду;
- г) інші обставини, визначені законодавством України.

3. До земель комунальної власності міської громади, що не можуть передаватись у приватну власність, належать:

- а) землі загального користування міста (майдани, вулиці, проїзди, шляхи, набережні, пляжі, парки, сквери, бульвари, кладовища, місця знешкодження та утилізації відходів тощо);
- б) землі під залізницями, автомобільними дорогами, об'єктами повітряного і трубопровідного транспорту;
- в) землі під об'єктами природно-заповідного фонду, історико-культурного та оздоровчого призначення, що мають особливу екологічну, оздоровчу, наукову, естетичну та історико-культурну цінність, якщо інше не передбачено законом;
- г) землі лісогосподарського призначення і водного фонду, крім випадків, визначених Земельним кодексом України;
- г) земельні ділянки, які використовуються для забезпечення діяльності органів міського самоврядування;
- д) земельні ділянки, штучно створені в межах прибережної захисної смуги чи смуги відведення, на землях лісогосподарського призначення та

природо-заповідного фонду, що перебувають у прибережній захисній смузі водних об'єктів, або на земельних ділянках дна водних об'єктів;

е) землі під об'єктами інженерної інфраструктури міжгосподарських меліоративних систем, які перебувають у комунальній власності.

4. Земельні ділянки комунальної власності або права на них (оренда, суперфіцій, емфітевзис) підлягають продажу на конкурентних засадах (земельних торгах), крім випадків, передбачених чинним законодавством.

5. Право постійного користування земельними ділянками із земель комунальної власності міської громади може надаватися особам, визначеним Земельним кодексом України.

Земельні ділянки комунальної власності можуть передаватися в оренду (на строк до 50 років) громадянам та юридичним особам України, іноземним громадянам і особам без громадянства, іноземним юридичним особам, міжнародним об'єднанням та організаціям, а також іноземним державам.

6. Від імені та в інтересах міської громади відповідно до закону розпорядження землями комунальної власності міської громади здійснює міська рада. Порядок розгляду питань земельних відносин у міській раді визначається Положенням про порядок надання в оренду, вилучення та передачу у власність земельних ділянок, що його затверджує міська рада.

7. Використання земель на території міста є платним. Плата за землю справляється у формі земельного податку або орендної плати, які визначаються залежно від нормативної грошової оцінки землі.

Земельний податок та орендна плата за землю є важливим джерелом наповнення міського бюджету.

Стаття 108. Природні ресурси - власність міської громади

1. Міській громаді належить право комунальної власності на землю, природні ресурси, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності міської громади.

2. Природні ресурси (земля, надра, води, атмосферне повітря, ліс та інша рослинність, тваринний світ), ландшафти та інші природні комплекси на території міста підлягають регулюванню використання і державній охороні.

3. Від імені та в інтересах міської громади управління природними ресурсами на території міста здійснює міська рада і уповноважені нею органи, діяльність яких спрямовується на охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людей.

4. Використання природних ресурсів здійснюється в порядку загального і спеціального використання природних ресурсів.

Міська влада сприяє гарантованому законодавством використанню природних ресурсів на праві загального використання для задоволення життєво необхідних потреб (естетичних, оздоровчих, рекреаційних, матеріальних тощо) безоплатно, без закріплення цих ресурсів за окремими особами і надання відповідних дозволів, за винятком обмежень, передбачених законодавством України.

У порядку спеціального використання природних ресурсів громадянам, підприємствам, установам і організаціям можуть надаватися у володіння,

постійне користування або оренду природні ресурси на підставі спеціальних дозволів, зареєстрованих у встановленому порядку, за плату для здійснення виробничої та іншої діяльності, а у випадках, передбачених законодавством України, – на пільгових умовах. (62)

Стаття 109. Захист прав комунальної власності

1. Право комунальної власності міської громади захищається законом на рівних умовах з правами власності інших суб'єктів.

2. Об'єкти права комунальної власності не можуть бути вилучені в міської громади і передані іншим суб'єктам права власності без згоди безпосередньо міської громади, отриманої шляхом проведення референдуму, або відповідного рішення ради. Примусове відчуження об'єктів комунальної власності може бути здійснене тільки відповідно до закону.

3. Фізичні та юридичні особи несуть відповідальність за збитки, заподіяні об'єктам права комунальної власності. Діяльність фізичних і юридичних осіб, результатом якої є нанесення шкоди об'єктам права комунальної власності, карається відповідно до законодавства з відшкодуванням органам міського самоврядування заподіяних збитків та не одержаних унаслідок цього доходів. Органи міського самоврядування мають право звертатися до суду про притягнення до відповідальності фізичних та юридичних осіб, які вчинили або чинять збитки об'єктам права комунальної власності.

РОЗДІЛ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 110. Порядок прийняття і реєстрації Статуту

1. Статут затверджується на пленарному засіданні міської ради більшістю голосів депутатів від загального складу ради.

2. Статут підлягає державній реєстрації у відповідних органах Міністерства юстиції України в порядку, установленому чинним законодавством України.

3. Підставою для відмови в державній реєстрації Статуту може бути його невідповідність Конституції та законам України. Рішення про відмову в реєстрації Статуту може бути оскаржено в судовому порядку.

Стаття 111. Порядок внесення змін до Статуту

1. Рішення щодо внесення змін до Статуту приймаються на пленарному засіданні міської ради більшістю голосів депутатів від загального складу ради.

Порядок ініціювання розгляду питання внесення змін до Статуту в міській раді та підготовки відповідного проекту рішення визначається Регламентом роботи Сумської міської ради.

2. Про внесення змін до Статуту міський голова в п'ятиденний термін повідомляє орган, що здійснив реєстрацію Статуту. Реєстрація змін до Статуту здійснюється в порядку, передбаченому для реєстрації Статуту.

Стаття 112. Дія Статуту в часі і просторі

1. Статут набирає чинності з дня його офіційного оприлюднення, а вводится в дію з дня, наступного за днем його державної реєстрації.

2. Дія Статуту поширюється на всю територію міста Суми. Окремі положення Статуту можуть діяти і на території, що знаходиться за

адміністративним кордоном міста Суми, однак у межах здійснення міського самоврядування міською громадою. (63)

3. Статут є обов'язковим для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Стаття 113. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування, як один з механізмів реалізації норм Статуту

1. З метою реалізації положень Статуту Сумська міська рада затверджує:

Генеральний план міста Суми;

Стратегію розвитку міста Суми;

Положення про прапор міста Суми;

Положення про герб міста Суми;

Положення про гімн міста Суми;

Перелік об'єктів і пам'яток історії та культури міста Суми, що належать до місцевої символіки;

Положення про звання «Почесний громадянин міста Суми»;

Правила утримання будинків, споруд та прибудинкових територій в місті Суми;

Правила благоустрою міста Суми;

Правила утримання мережі міських доріг в місті Суми;

Правила утримання тварин у місті Суми;

Правила торгівлі на ринках м. Суми;

Положення про загальні збори громадян за місцем проживання;

Положення про громадські слухання в місті Суми;

Порядок внесення місцевих ініціатив на розгляд Сумської міської ради;

Положення про порядок розгляду звернень громадян до органів і посадових осіб Сумської міської ради;

Положення про порядок організації і проведення масових акцій у м. Суми;

Положення про постійні комісії Сумської міської ради;

Положення про департаменти, управління, відділи, служби та інші виконавчі органи Сумської міської ради;

Регламент роботи Сумської міської ради;

Бюджетний регламент Сумської міської ради;

Положення про порядок надання пільг за рахунок міського бюджету юридичним особам і фізичним особам міста Суми;

Положення про цільові фонди, утворені міською радою;

Положення про комунальне замовлення;

Положення про порядок надання в оренду, вилучення та передачу у власність земельних ділянок територіальної громади м. Суми.

2. З метою, визначеною пунктом 1 цієї статті Статуту, виконавчий комітет Сумської міської ради затверджує:

Регламент роботи виконавчих органів Сумської міської ради;

Положення про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Сумської міської ради;

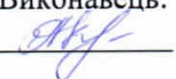
Положення про порядок провадження торговельної діяльності та надання послуг на території м. Суми;

Порядок надання дозволу на перепланування та/або переобладнання житлових та нежитлових приміщень; переведення нежитлових приміщень у категорію житлових; житлових будинків квартирного типу, а також переведення житлових будинків і житлових приміщень у нежитлові.

3. Органи та посадові особи міського самоврядування можуть приймати й інші акти, спрямовані на реалізацію норм Статуту.

Міський голова

О.М. Лисенко

Виконавець: Корнієнко А.В.
 12.08.2016

